16 OLDAL

Szerkesztőség és kiadó
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 5-10, 8-52

SZABADKAVIDÉKI NAPLÓ

Ára 1½ dinár

Előfizetési ár belföldre
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és ünnep utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. OKTÓBER 24.
SZERDA

289. SZÁM

Faj és vallás

A budapesti tányérsapkások ismét kirugtak a hámból és — kirugták a zsidó hallgatókat az egyetemről. Olyan felháborító elrugaszkodás ez mindentől, ami jog, igazság, kultura és civilizáció, hogy nem lehet elég kemény jelzőket találni a megbélyegzésére. A magunk részéről lehetőleg tartózkodni szoktunk olyan magyarországi események birálatától, amelyek a magyarság nemzetközi megitélését károsan befolyásolják. Most sem foglalkoznánk ehelyütt a magyar egyetemi ifjuság uj lángra lobbant antiszemitizmusával, ha nem volna a kérdésnek olyan kiágazása, amely az utódállamok magyar kulturáju zsidóságát, sőt magyar kisebbségét is közelről érdekli.

Nálunk különöskép aktuálissá teszi a magyar faji *többség* és a *zsidóság* közti viszony problémáját az a visszhang, amely a zsidóságot nemzetiséggé nyilvánitó miniszteri rendelet nyomán támadt. Egy ismert, tekintélyes és értékes szuboticai politikus, aki nem tartozik a magyar párthoz, sőt a miniszteri rendelet szerzőjének lelkes párthive, kijelenti, hogy ő zsidó létére magyarnak tartja magát és szofizmának minősiti azt a tételt, amely szerint a magyar anyanyelvü, magyar iskolákat végzett zsidó fajilag nem lehet magyar. Az a lap, amelyben ennek a politikusnak a nyilatkozata megjelent, tovább füzi az elinditott gondolatmenetet és minden zsidót, aki magyarnak vallja magát, magyar nemzetiségi jelleggel ruház fel. Ez eddig rendben is van, hiszen mindenkinek szuverén joga, hogy olyannak érezze magát, amilyennek multja, neveltetése, környezete kialakitotta. Elsősorban az anyanyelv természetes jogához való ragaszkodás füzte az utódállamok magyar müveltségü zsidóságát a magyar kisebbséghez és ez a zsidóság tiz évvel ezelőtt szembetünően idegenkedett attól, hogy őt nemzetiségi tekintetben a magyarságtól elkülönitsék. Nem lehet azonban elzárkózni annak a ténynek felismerése elől, hogy az utódállamok magyar nevelésü zsidósága az utóbbi tiz év alatt nagy metamorfózison ment keresztül. A legkülönbözőbb anyanyelvü zsidókat a zsidó nemzeti öntudat egységébe terelő cionizmus egyre inkább terjed és olyan rétegeket is megnyer, amelyek a zsidóság faji individualitását ezelőtt körömszakadtig tagadták. Annyi bizonyos, hogy a zsidóságot nemzetiségnek deklaráló hivatalos álláspont most már a zsidóság nem jelentéktelen részének jóváhagyására hivatkozhatik. Mi az oka ennek a változásnak? Nem lehet vitás, hogy a Weitzmannok és Szokolovok agitációjának hatását a magyar zsidóság szempontjából kimélyitik azok a szemléltető példák, amelyeket az államalkotó magyar faji többség szolgáltat. A zsidó nemzeti mozgalomnak sokkal alaposabb nemzetközi okai vannak, semmint az egy-egy népnek a zsidósággal szemben tanusitott magatartására volna visszavezethető. Ámde az utódállamok modern magyar zsidósága és az ottani magyar népkisebbség közt létrejött kapcsolatot óhatatlanul meglazitja az a körülmény, hogy Magyarországon a zsidókban faji kisebbséget látnak és ehhez képest jogaikat korlátok közé szoritják. A numerus clausus és az egyetemi zavargások élezik ki azt a kérdést, hogy elég-e, ha egy zsidó magyarnak érzi magát és nincs-e szükség ennek a nemzeti hovatartozandóságának megállapitásánál a magyar faji többség receptiv hozzájárulására. Mintahogy önérzetes ember nem erőszakolja be magát olyan társaságba, amely nem ismeri őt el egyenrangu tagnak, ugyanugy egy kisebbség sem tarthat fenn népi közösséget egy olyan fajjal, amely ennek a közösségnek jogosultságát kétségbevonja.

Abban az esetben, ha a magyarországi zsidóság egyenjogusága nem szenvedne csorbát és magyar mivoltát nem tennék vita tárgyává, az utódállamok magyar zsidósága bizonyára osztatlanul küzdene az ellen a törekvés ellen, hogy őt akarata ellenére külön nemzetiségként kezeljék. A helyzet azonban az, hogy a magyar zsidóságnak egysége ebben a kérdésben meghasadt és a hasadást a sajnálatos magyarországi jelenségek napról-napra szélesitik. A magyar zsidók nagy tömegei nem cionisták, de azért kezdenek megrendülni abban a felfogásukban, hogy anyanyelvüknél és kulturájuknál fogva szerves részei annak a fajnak, amely olyan kirivó módon szeparálja magát tőle. Elvégre ha a zsidóságot különálló nemzetiséggé avatják, az még türhetőbb, mint az a felemás állapot, amelyben a zsidóság nem viseli nyiltan a sárga foltot, de kék és zöld foltokkal tarkitják meztelen hátát a bajtársi szövetségek fokosai.

Az a nyilatkozat, amelyben a zsidóvallásu, de magát magyarnak hirdető szuboticai politikus elháritja magától a zsidó nemzetiségi osztályozást, annak a jele, hogy az utódállamokban vannak még fanatikusan magyar zsidók, akik a keserü tapasztalatok ellenére is ki akarják venni részüket a magyar kisebbségi sors terheiből. Megbocsáthatatlan bünt követnek el odaát azok a barbár garázdálkodók, akik ennek az imponálóan kitartó gárdának heroikus hüségét inzultálják.

A kormány egyelőre nem változtat álláspontján a parasztdemokrata koalicióval szemben

A sziszáki beszédek éles hangja miatt erélyes rendszabályokat sürgetnek Beográdban

Beogradból jelentik: A beogradi köröket még mindig élénken foglalkoztatják a parasztdemokrata koalició vezéreinek sziszaki beszédei. A beszédek gondosabb áttanulmányozása után csak fokozódik az izgalom *Macsek* és *Pribicsevics* éles hangja miatt és ezzel kapcsolatban ismét hallatszanak hangok, hogy a kormánynak nem volna szabad tétlenül nézni a parasztdemokrata koalició agitációját, amely ellentétben áll azokkal az alapelvekkel, amelyeken az S. H. S. királyság felépült. Nagy kérdés azonban, hogy a kormány fog-e valamilyen formában reagálni a parasztdemokrata koalició magatartására. A kormány beigazolta, hogy a horvát vidékeken a parlamenti merénylet következtében keletkezett elkeseredett hangulatot nem akarja szigoru rendszabályokkal fokozni. A hatóságok mindazokon a vidékeken, ahol a parasztdemokrata koalició hivei vannak többségben, rendkivül tapintatosan viselkednek, ugy hogy e tekintetben a parasztdemokrata koalició részéről sem hangzott el semmiféle panasz. *Korosec* miniszterelnök, valamint a többi illetékes pártvezér mindig hangsulyozták a megegyezésre való készségüket és bár a megegyezésnek ez a hajlandósága a sziszaki beszédek miatt bizonyos mértékben megváltozott, mégsem lehet biztosra venni, hogy a kormány és a hatóságok eddigi magatartása módosulni fog. A kormánypártok vezérei egyébként a sziszaki népgyülés óta még nem tanácskoztak és a kormány ilyen nagy horderejü kérdésben semmiesetre sem hoz határozatot a pártvezérek előzetes hozzájárulása nélkül.

Korosec Anton dr. miniszterelnök

Davidovics október 27-ikén válaszol a parasztdemokrata koalició támadásaira

Nagy érdeklődéssel várják *Davidovics* Ljubának október 27-ikén a párt beogradi népgyülésén tartandó politikai beszámolóját, minthogy Davidovics ez alkalommal le fogja szögezni a demokrata párt álláspontját a mostani politikai helyzetben. Davidovics előreláthatólag ki fog térni azokra a támadásokra is, amelyek őt a parasztdemokrata koalició részéről érték, amiért nem valósitotta meg tavasszal a nagy demokrata parlamenti blokkot. Davidovics meg fogja indokolni, hogy miért egyezett meg Vukicsevicsel és hangsulyozni fogja, hogy a demokrata párt nem tért-e le a megegyezések utjáról s mindig hajlandó konkrét követelések alapján tárgyalásba

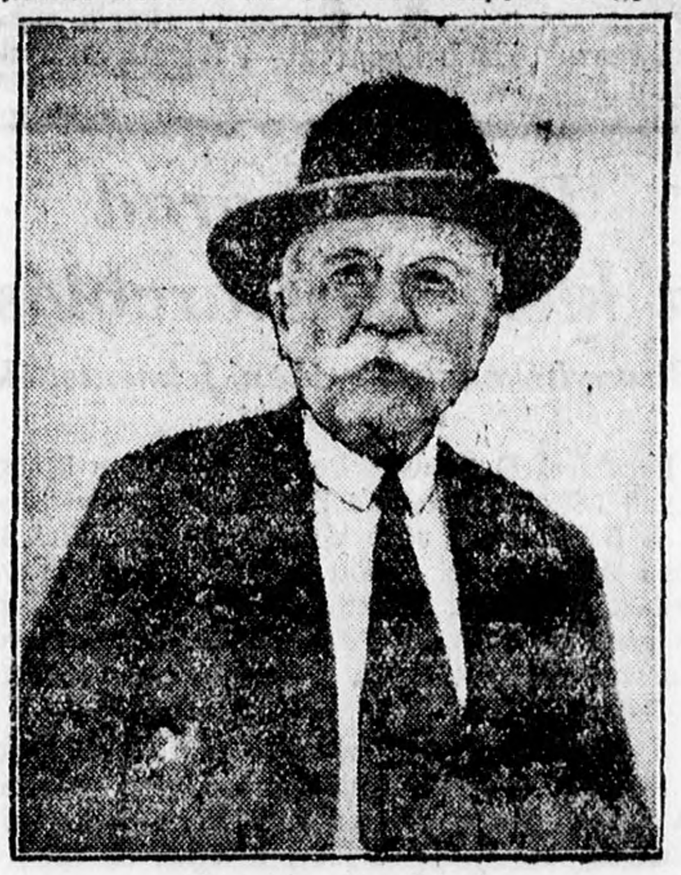

Davidovics Ljuba

bocsátkozni a megegyezésről és az alkotmány módositásáról is.

A demokraták sürgetik az agrártörvényt

A demokrata párt körében nagy elégedetlenség mutatkozik a radikálisoknak az agrárkérdésben tanusitott magatartása miatt. Amennyiben a radikális klub *október 5-ikéig*, amikorra *Setyerov* Szlávkó összehivta a dalmáciai agrártörvényt tárgyaló bizottságot, nem foglalna végleges állást a dalmáciai agrárreform kérdésében, akkor a demokraták a parlament plénuma elé viszik az ügyet, hogy ilyen módon mentesitsék magukat a felelősség alól. Akcióra készülnek a demokraták a vajdasági agrártörvény mielőbbi letárgyalása érdekében is.

Jovanovics Jován interpellációja az olasz lapok sértő hangja miatt

Jovanovics Jován, a földmivespárt vezére irásbeli kérdést intézett a külügyminiszterhez amiatt, hogy az olasz lapok a jugoszláv nemzet, az állam és a legtekintélyesebb személyiségek ellen a leghevesebb támadásokat intézik. Jovano-

vics Jován hivatkozik a *Volonta d'Italia* és a *La Sera* október 6-iki számaira, amelyekben az államot rablók birodalmának, a népet hordának, a horvátokat férgeknek nevezik. Kérdi a külügyminisztert, hogy tett-e valamilyen hivatalos lépést akár Beogradban, akár Rómában, hogy ezek a jelenségek szünjenek meg.

A gazdasági miniszterek konferenciája

Kedden délelőtt a miniszterelnökségen értekezletet tartottak a gazdasági reszortminiszterek. A konferencián a passziv vidékek ellátásáról volt szó. Az értekezlet után a következő kommünikét adták ki:

»A miniszterelnökségen ülést tartottak a gazdasági reszortminiszterek. Az ülésen arról döntöttek, hogyan segitsenek a passziv vidékeken. Az egész tervet a minisztertanács elé terjesztik jóváhagyás végett. A tanácskozáson résztvett az országos Vöröskereszt elnöke, Pivkó Márkó ur is.«

Pribicsevics nyilatkozata

Zagrebból jelentik: A parasztdemokrata koalició képviselői klubja hétfőn este ülést tartott, amelyen bizalmat szavaztak a pártvezetőségnek.

Kedden a horvát parasztklub a szábor épületében, a független demokrata párt pedig az »Esplanad« szállodában külön-külön ülést tartottak. Az üléseken pártszervezeti ügyeket beszéltek meg.

Az ujságirók kedden felkeresték *Pribicsevics* Szvetozárt és emlékeztették, hogy annakidején egy nyilatkozatában jelezte, hogy a koalició harcmodorát meg fogják szigoritani.

— *Miben áll ez a megszigoritás?* — kérdezték az ujságirók.

— Ez a szigoritott harcmodor látszik a sziszaki nagygyülésből, az ott elhangzott beszédekből és a hatalmas tömeg tüntetéséből.

Zagrebi politikai körökben egyébként a parasztdemokrata koalició nagy sikerének tekintik azt a tényt, hogy a beogradi parlament nem küldi el delegátusait a prágai interparlamentáris konferenciára.

— Ez a mi diadalunk — mondotta Pribicsevics — mert a mi táviratunk hatására ment Prágából Beogradba bizalmas kérés, hogy a beogradi delegáció, bármilyen ürüggyel is, maradjon távol az interparlamentáris konferenciáról. Setyerov magyarázkodásaival csak leplezni akarja a beogradi rezsim ujabb kudarcát — fejezte be nyilatkozatát Pribicsevics.

Rejtély marad a kleki kasszarablás

Bizonyitékok hiányában felmentették a vádlottat

Becskerekről jelentik: Rendkivül érdekes bünügyet tárgyalt hétfőn a becskereki törvényszék büntetőtanácsa. A Becskerektől négy kilométerre fekvő Klek községben három évvel ezelőtt elrabolták a postahivatal Wertheim-kasszáját, a kertben felnyitották és a bennelévő pénzt és bélyegkészletet a tettes magához vette, a kasszát pedig otthagyta a postahivatal épületének kertjében.

A felnyitott kassza mellett a kertben a csendőrség friss lábnyomokat talált, amelyek egyenesen *Bauer* Antal házához vezettek. A csendőrség erre letartóztatta Bauert, aki tagadta a tettet, de alibit nem tudott igazolni. A gyanuokok alapján az ügyészség vádat emelt Bauer Antal ellen és az ügy most került a becskereki törvényszék előtt tárgyalásra.

Bauer Antal tagadta, hogy ő rabolta ki a kasszát. Azt állitotta, hogy a bünselekmény éjszakáján otthon volt és aludt. Teljesen ártatlanul hurcolták meg és tartják évek óta gyanu alatt.

A vádlott kihallgatása után áttértek a tanukihallgatásokra. *Vladimirovics* Gizella postamesternő előadta, hogy a rablás éjszakáján nem aludt otthon a postahivatalban, hanem barátnőjénél, egy tanitónőnél töltötte az éjszakát, mert aznap festették a szobáját. Mikor reggel bejött a hivatalába, meglepetve értesült az esetről. A kasszában szerencsére nem volt sok pénz, csak 480 dinár és 760 dinár értékü bélyeg.

Rendkivül érdekes volt *Jaksics* Mária vallomása. Az ő házában van a postahivatal. A kritikus éjszakán éjféltájban arra ébredt, hogy valaki jár a házban. Az ablakhoz ment és kinézett. Látta, hogy egy férfi bemegy a postahivatalba. Lámpát tartott a kezében, de az arcát nem láthatta, mert mélyen a szemére volt huzva a kalapja. Nagyon megijedt, de nem szólt semmit. Várt egy ideig, egyszer csak látta, hogy az ismeretlen férfi kijön és magával cipeli a vaskasszát. Erre ijedten visszafeküdt ágyába. Nemsokára ujra lépések zaját hallotta, mire ujból az ablakhoz lépett és látta, hogy ugyanaz a férfi megint bemegy a postára és nemsokára ujból visszajön, kezében egy kulcscsomóval. Ekkor ugy látta, hogy a férfi az ő lakásába akar bejönni, mire ő kiugrott az ablakon, kiszaladt az uccára és segitségért kezdett kiabálni. A szomszédok a kiáltozásra összeszaladtak, tanácskozni kezdtek, azután értesitették a csendőrséget. Mikor a csendőrség megérkezett, akkor már csak az üres kasszát találták meg a kertben, benne a kulcscsomóval, de a rablónak hült helye volt.

A tanut szembesitették a vádlottal, mire az asszony kijelentette, hogy nem ismeri fel a vádlottban az éjszakai látogatót, mert nem látta az arcát. Egyéb bizonyiték nem lévén, a biróság Bauer Antalt *a vád alól felmentette.*

Tizmillió dinár uj adót akar kivetni és beszedni a bácskai tartomány

A tartományi választmány javaslata az illetékköteles cikkekről

Szomborból jelentik: A bácskai tartományi választmány az eddig meglévő tartományi illetékek kiegészitésére és uj illetékek bevezetésére javaslatot terjeszt be a november 5-én egybehivandó közgyülés elé. Az uj illetékekből mintegy hétmillió dinárral szaporodnának a tartomány bevételei. Az uj illetékek a következők: Sör után hektoliterenkint 15 dinár, közönséges bor hektolitere 5 dinár, 7 decis palack borok után ½ dinár, finom borok 100 liter után 500 dinár, pálinka, szesz, likőr, konyak, rum fok és hektoliterenkint 2½ dinár. Ezen a cimen a tartomány évi négymillió dinár bevételre számit.

Erdőirtások után a szerződésben kimutatott faanyag értékének két százaléka.

Marhapasszusok után másfél dinár, átiratásért két dinár, marhaegészségügyi igazolványért fél dinár. Ebből évi hatszázezer dinár lenne az előreláthető bevétel.

Vadászterületek után, bérbe kiadott területnél az évi bérösszeg 25 százaléka, külön vadászterületeknél 200 holdnyi területen felülieknél holdankint 2 dinár. Az évi bevétel kétszázezer dinár.

Vadász és halászati igazolványokra 20, illetve 10 dinár. Az évi bevétel ötvenezer dinár. Vásári illetéknél a városokban és községekben beszedett illetékek után 10 százalék. Az előirányzott évi bevétel százötvenezer dinár.

Ipari keskenyvágányu vasutak után, az összes kereskedelmi és iparvállalatok, amelyeknek saját vagy bérelt keskenyvágányu vonala van 100—1000 méterig méterenkint egy dinárt, 1000—3000-ig két dinár, 3000—5000-ig négy dinár és 5000—20.000-ig öt dinár illetéket, minden további 5000 méterért 1000 dinárt. Ebből évi félmillió dinár az előreláthető bevétel. *Rádiókészülékek után* 100 dinár lenne a tartományi illeték. Évi bevétel 200.000 dinár. Statisztikai adatok gyüjtésére, a nyilvános számolásra kötelezett vállalatok, a szövetkezetek kivételével alaptőkéjük 0.1 ezrelékét tartoznak fizetni. Évi bevétel 250.000 dinár.

Motoros eszközök után: személyszállitó autók, minden 100 kg. sulynál hetvenöt dinár, teherautók 500 kg. vitelképességig ötszáz dinár, minden további tonna után ötszáz dinár. Autótaxik, ha nem a tulajdonosuk vezeti, három üléses után háromszáz, azonfelül ötszáz dinár. Az autóbuszok az 1927/28. évi pénzügyi törvény 210. szakasza után fizetik az illetéket. Motorbiciklik 50 kg. suly után 50 dinár, mellékkocsinként szintén ötven dinár. Motorral felszerelt biciklik harminc dinár. Ipari traktorok 1000 dinár, Pneumatik nélküli teherautók a fenti illetékek kétszeresét fizetik. Teher-mellékkocsi 4 kerékkel 1000 dinár, két kerékkel hatszáz dinár. Ezen illeték fizetése alól fel vannak mentve az állami és önkormányzati motoros szállitó eszközök, a magánosok tulajdonában levők az esetben, ha nincsenek üzemben és a felügyelő hatóság által le vannak plombálva, végül a raktárban levő eladásra szánt autók és motoros jármüvek. Az ebből beszedhető évi jövedelem 750.000 dinár.

Autóbusz utasok minden jegy értéke után 10% illetéket fizetnek, az ebből eredő évi bevétel 250.000 dinár.

Szénfogyasztási illeték, barna, darabosszén tonnánként 10 dinár, kockaszén 7½ dinár, diószén 5 dinár, poroszszén 2½ dinár. A feketeszén illetéke ötven százalékkal magasabb, a *Lignité* ötven százalékkal alacsonyabb. A szénfogyasztási illetéket csak a *gyárak és iparvállalatok* fizetik az elfogyasztott mennyiség után. Fegyvertartási illetékek minden lőfegyver tulajdonos tekintet nélkül a minőségre a muzeális fegyverek kivételével évi ötven dinár illetéket tartoznak fizetni. Az ebből eredő évi bevétel kétszázötvenezer dinár. A fegyelmi biróságnál fizetendő illeték esetenként huszonöt dinár. A tartományi önkormányzati iskolákban engedélyezett magánvizsgák után huszonöt dinár illeték és illetékek fizetésére való felhivás után öt dinár illeték fizetendő. Ezekből az illetékekből háromszázötvenezer dinár lesz az előreláthető évi bevétel.

A tartományi választmány javaslata *joggal népszerütlen.* A bácskai tartomány lakossága csak azt látja, hogy a tartomány adókat és lépten-nyomon uj illetéket szed, ellenben nem tapasztalja, hogy ad is valamit a mindinkább terhessé váló szolgáltatások fejében.

Most ujabb illetékekkel akarja a tartomány a rettenetes közgazdasági válság által amugy is tönkretett népet sujtani. Amikor kenyérre sem igen telik, a tartomány *évi nyolc-tiz millió dinárt akar a bácskai néptől behajtani.* Meg akarja adóztatni, nemcsak az élvezetet, hanem a munkát is, adót akar kivetni a szénre...

Lesz-e a nép által választott tartományi képviselőkben annyi erély, hogy szembeszállnak ezzel a tervvel? Itt igazán meg kell szünni minden pártpolitikának. Azok, akik a néptől kapták a mandátumukat, nem járulhatnak hozzá, hogy a népet *most* ilyen sulyos külön adóval sujtsák.

A Dunába ugrott a hajóról egy beográdi egyetemi hallgatónő, mert elhagyta a szerelmese

Az életunt diáklány az öngyilkosság elkövetése előtt elmesélte élete tragédiáját az összesereglett utasoknak

Beogradból jelentik: Izgalmas jelenetnek voltak a szemtanui azok az utasok, akik hétfőn délután két órakor a *Kraljica Marija* gőzhajón keltek át a Dunán a zemuni oldalra. *Petrovics* Dragica huszonhároméves diáklány a zagrebi egyetem gyógyszerészeti fakultásának hallgatója a gőzös fedélzetéről egy óvatlan pillanatban a Dunába vetette magát és a szerencsétlen leányt hosszas küzdelem után, életveszélyes állapotban sikerült csak kimenteni a jeges hullámokból.

A kedd délutáni gőzös utasainak már az indulás előtt feltünt egy jólöltözött fiatal leány, aki a pénztárablak előtt csendesen sirdogált. A leány a beszállás után a fedélzeten maradt és lehajtott tetjel üldögélt az egyik padon. Az utasok látták, hogy a vállát gyakran meg-megrázza a hangtalan zokogás. A körülállók, akiknek az ismeretlen nő viselkedése a legnagyobb mértékben gyanusnak tünt fel, formális haditanácsot tartottak és elhatározták, hogy egyikük megszólitja a szomoru utast és megpróbálja kipuhatolni, hogy miért sir. *Jovánovics* Miodrág zemuni magánhivatalnok vállalkozott erre a szerepre és odalépve az ismeretlen hölgyhöz, igy szólt:

— Bocsásson meg kisasszony, hogy ismeretlenül megszólitom, de Ön láthatólag nagyon szenved. Mi baja van? Nem lehetnék segitségére valamiben?

A leány meglepetve emelte fel a fejét és kesrvesen sirva válaszolt:

— Az én számomra már nincsen vigasz kedves uram és én már nem lehetek szerencsés ebben az életben. Valaha a világ legboldogabb teremtése voltam...

A körülálló utasok növekvő csodálkozással hallgatták a zokogástól elfojtott hangon elmondott önvallomásokat és lassankint egész kört formáltak a sirdogáló nő körül, aki növekvő izgalommal folytatta:

—...jegyese voltam egy fiatalembernek, akit mindennél és mindenkinél jobban szerettem a világon, de most már mindennek vége van...

Petrovics Dragica megtörülte a szemét és lemondó gesztust tett.

— Volt vőlegényem a beogradi egyetem hallgatója. Egy évvel ezelőtt ismerkedtünk meg egymással és kölcsönösen örök hüséget fogadtunk. Tegnap hallottam, hogy a vőlegényem egy másik leánnyal jegyezte el magát.

— Persze — folytatta szinte hiszterikusan kiabálva a szerencsétlen leány — azért, mert az gazdag és a hozományon kivül még örökölni is fog. Én pedig csak egy szegény lány vagyok, akinek nyugalmazott tanitó az apja és semmije sincs a világon...

Petrovics Dragisa az utolsó szavakat már ismét zokogva mondta. *Jovanovics* Miodrág vigasztalni próbálta az elkeseredett leányt, aki látszólag meg is nyugodott és megkérte a magánhivatalnokot, hogy

hagyja őt magára, mert egy ismerősét akarja meglátogatni, aki a hajó egyik kabinjában tartózkodik.

Amikor a kiváncsiak lassankint szétszéledtek, a diáklány egy őrizetlen pillanatban átvetette magát a fedélzet korlátján és a következő pillanatban elmerült a hullámokban.

A hajó személyzete a csobbanásra és a nyomban utána felhangzó segélykiáltásra lett figyelmessé. A kapitány rendeletére mentőöveket dobtak az életunt leány után, majd vizrebocsátották a mentőcsónakot és hosszas küzdelem után sikerült a félig már erejét vesztett Petrovics Dragicát beemelni a csónakba, ahol nyomban elvesztette eszméletét.

A gőzös ezután folytatta utját Zemunba, ahol az életunt leányt a hajóról egyenesen a kórházba szállitották. *Petrovics* Dragica csak kedden a délelőtti órákban nyerte vissza eszméletét és kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy szerelmes volt egy *Popovics* Petár nevü joghallgatóba, aki házasságot is igért neki, de egy évi ismeretség után szakitott vele és egy vagyonos leánnyal jegyezte el magát. Ez keseritette el annyira, hogy elhatározta, hogy eldobja magától az életet.

A szerencsétlen diáklány állapota rendkivül sulyos, de az orvosok remélik, hogy sikerülni fog megmenteni az életnek. A beogradi rendőrség a tragikus öngyilkosság ügyében meginditotta a legerélyesebb nyomozást.

Nagy viharok közben tárgyalták az egyetemi zavargások ügyét a magyar parlamentben

Az ellenzéki képviselők megállapitották a kormány felelősségét és a rendőrség mulasztásait — A belügyminiszter válaszában kijelentette, hogy nem türi a szociáldemokrata védőgárda szervezkedését — Óriási izgalmak Fábián Béla kijelentése miatt, hogy a belügyi államtitkár a gyilkosok palástolója

Azzal vádolják Sztranyavszky belügyi államtitkárt, hogy 1927 áprilisa óta tudja, kik követték el a csongrádi bombamerényletet

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház kedd ülése bővelkedett a viharos jelenetekben, mert a napirend előtt öt képviselő tette szóvá az egyetemi hallgatók tüntetéseit és az uccai zavargásokat. *Farkas* István szociáldemokrata volt az első szónok, aki kijelentette, hogy az utóbbi napok eseményei a kormány kétszinü politikájának köszönhetők.

Ami az egyetemeken és az uccán történik, azért a kormány felelős.

Csak az tud kedvezményhez jutni, aki valamilyen bajtársi szövetkezethez tartozik. Reakciós organizmus van az ifjuság között s ez nem fölemelkedést, hanem lealacsonyodást idéz elő. A mai ifjuság fél a szabadságtól.

Peyer Károly: Fél attól, hogy tanulnia kell.

Farkas István: Ha teljes józansággal akarom megitélni a helyzetet, akkor azt mondhatom, hogy

a pénteki tüntetést egyik lapvállalat csinálta a konkurrens lapvállalat ellen.

Alacsonyrendü cselekedet volt az, amelyet az ifjuság elkövetett és ehhez jön a rendőrség magatartása. A felzudult közvéleményt akarta elnémitani a rendőrség.

Vádak a belügyi államtitkár ellen

Fábián Béla: A Hungária Bajtársi Szövetség már három nappal ezelőtt kimondotta, hogy *el kell dugni a diáksapkákat.* A belügyi államtitkár a bünös.

Sztranyavszky államtitkár ur, ön tussol el ebben az országban minden bünt.

Sztranyavszky Sándor államtitkár (Fábián felé kivörösödött arccal): *Visszautasitom.*

Fábián Béla: *Ön Nádosy utóda, minden bün eltussolója.*

Peyer Károly: Fegyverbarátait védi az államtitkár ur. *(Óriási zaj.)*

Farkas István:

A politikával nem törődő polgárság már arról beszél, hogy polgárőrséget kellene szervezni.

Meg lehet állapitani az összefüggést a belügyminisztérium, a terrorcsapatok s a Sasok között.

Malasits Géza: *Tegnap is kint voltak a legények az uccán, de mi többen voltunk, nem mertek verekedést kezdeni. (Nagy zaj a Házban.)*

Farkas István: A rendőrség dédelgeti a diákokat, de a közönség már ellenük fordult.

Ezután felolvasta *Bezegh-Huszágh* Miklós főkapitánynak a közigazgatási bizottság ülésén elmondott beszédét, amelyből kiderül, hogy

a főkapitány tudott arról, hogy a diákok tüntető menetre indulnak.

Mégis megtörténhetett az, hogy a szervezett diákság *Az Est* elé vonult és beverte ott a kirakatokat, amit a rendőrség nem akadályozott meg. A rendőrség ellenőrzi a diákságot, a besugók ott vannak a rendőrségen. A belügyminiszter mindent tudott, tudta, hogy mit tervez a diákság.

Fábián Béla: *Rosszabb a helyzet, mint 1920-ban volt. (Nagy mozgás a kereszténypárton).*

Pakots József (odaszól Petrovácz Gyulának): *Szeretné vissza 1920-at?*

Petrovácz Gyula: *Igen.*

Pakots József: *Önökben székel a gyujtogatás szelleme!*

Farkas István megállapitja, hogy összefüggés van a letartóztatott fasiszta Scheyer és Sztranyavszky között.

Erre a kijelentésre ujra a legvadabb lárma tör ki.

Sztranyavszky felugrik és a padot döngetve vérvörös arccal kiáltja a baloldal felé: *Sohasem láttam azt a Scheyert!*

Peyer Károly: Ne tagadja meg a barátját!

Farkas István ismerteti a rendőrség által hozott itéleteket és egyes eseteket, amikor

ártatlan munkásokat tartóztattak le és itéltek el,

de a tüntetők még büntetlenek.

Pakots a kormány felelősségéről

A következő napirend előtti felszólaló *Pakots* József azzal kezdi, hogy napok óta ostromállapot van Budapesten. Felelősségre kell vonnom a történtekért a kormányt.

Már napokkal ezelőtt felhivtam a kultuszminiszter figyelmét, hogy nyugtalanság mutatkozik az egyetemen,

azért, mert a kultuszminiszter néhány arra érdemes diáknak felvételét kérte.

Petrovácz Gyula: *A törvény ellenére!*

Pakots József: Már akkor figyelmeztettem a kormányt: vigyázzon, mert felelőtlen emberek bujtogatják az ifjuságot. A belügyminiszter még sem tette meg a preventiv intézkedéseket. Én ott voltam a rombolás szinhelyén pénteken este. Láttam azt a szörnyü tapogatózást, azt a kényelmetlen helyzetet, amelyben a rendőrség volt, mintha valamitől félnie kellett volna. Még a helyszinen is

bőségesen lett volna ideje a rendőrségnek megtenni a preventiv intézkedéseket.

Budapest rendőrfőkapitánya nem tudja megcáfolni azt, hogy hosszu idő telt el, amig a rendőrség megjelent. Ismerteti az egyetemi verekedéseket és végül kijelenti, hogyha a kormány nem tud rendet teremteni, vonja le a konzekvenciákat.

Szilágyi Lajos a titkos hatalomról

Szilágyi Lajos szólalt fel ezután és kijelenti, hogy nem lehet letagadni, hogy

a történteknek nagyon komoly külpolitikai hatásuk lesz,

ezért megkérdi a kormánytól, hogy mikor akarja végre az állam és a társadalmi rend védelmére hozott törvényt érvényesiteni. Megállapitja, hogy a rendőrség nem állt a helyzet magaslatán és azt a gyanuját fejezi ki, hogy

megint egy másik hatalom dolgozik a kormány mögött,

egy titkos hatalom és az ifjuság romboló munkája is erre vezethető vissza.

Petrovác Gyula kereszténypárti viharos jelenetek közben védi a tüntetőket, miközben a szocialisták kórusban kiáltják feléje:

— *Bujtogatók!*

Nagy derültséget kelt, amikor *Petrovác* azt mondja, hogy a rendőrség által megbüntettetek névsora azt mutatja, hogy nem a diákság okozta a zavargást és amikor kijelenti, hogy a kommunista sejtek már beférkőztek az ifjuság körébe is.

Felkiáltások a szociáldemokrata pártból: Hirig Simon ez a kommunista sejt?!

Szabó Sándor egységespárti hangsulyozza, hogy mindenki elitéli azt, hogy az egyetemen az ököl argumentál. Az állam hitele szenved ezektől a pofonoktól, amelyeknek máris sulyos gazdasági következményei vannak. Az egységespárt támogatja a kormányt annak a törekvésében, hogy a rendet helyreállitja.

A kormány nem türi a szociáldemokrata védőgárda szervezkedését

Klebelsberg Kunó grófi kultuszminiszter válaszol ezután az elhangzottakra. Kijelenti, hogy emelt fővel viseli a felelősséget azért, hogy jelesen érett diákokat létszámon felül felvétetett az egyetemre. Megállapitja, hogy

a diákságot beugratják a tüntetésekbe

és hogy a diákszervezetek bizonyos reformra szorulnak, mert olyan ősjogászok és ősmedikusok vezetik a tüntetéseket, akik már rég nem járnak az egyetemre.

Azokat, akiket rajtakapnak, hogy résztvesznek a tüntetésekben, kizáratja az egyetemről.

Szerinte nincs törvényes akadálya annak, hogy a rendőrség az egyetemre is bemehessen rendet csinálni. A bezárt egyetemek kapuit mindaddig nem nyitják k, mig nem kap garanciát arra, hogy a mostani tüntetések megszünnek.

Szcitovszky Béla belügyminiszter szólal fel ezután és kijelenti, hogy az ifjuságnak azt a részét, amely tüntetett és rombolt, a legteljesebb mértékben és minden »de« nélkül elitéli. Szerinte a rendőrség a helyén volt, tizenhárom egyént őrizetbe vett és ezek közül tizenkettő ellen bünvádi eljárás indult magánvagyon rongálás cimén és ha ez rájuk bizonyul, a legszigorubb büntetés vár rájuk. Kijelenti, hogy

a legkevésbé sem türi annak a gárdának a szervezkedését, amely Stromfeld szellemében alakult a szociáldemokrata pártban és meg tett már minden intézkedést ,hogy ennek a gárdának a müködését megakadályozzák

és nem fog meghátrálni akkor sem, ha ellenállásra talál. Megmutata az ifjuságnak is, hogy itt csak egy ur van: a magyar államhatalom.

A belügyi államtitkár és a csongrádi bombamerénylet

A napirend előtti felszólalások ezzel véget értek és már ugy látszott, hogy át lehet térni a napirend nyugodt tárgyalására, a legnagyobb vihar azonban csak ekkor tört ki. *Sztranyavszky* Sándor belügyi államtitkár szólal felel és *Fábián* Bélának arra a közbeszólására utalván, amelyben azt állitotta, hogy ő a gyilkosok palástolója, felhivta *Fábiánt*, hogy terjessze elő bizonyitékait, de olyan helyen, hogy őt birói uton vonhassa felelősségre. *Ha ezt Fábián nem teszi meg, akkor hitvány, gyáva rágalmazónak minősiti.*

Rettenetes lárma tört ki erre a kijelentésre. A jobboldal tapsol, a baloldal Fábián mögé tömörülve kórusban kiabál, a nagy viharban azonban egy szót sem lehet megérteni.

Percek mulnak el, mig Fábián Béla szóhoz jut. Kijelenti, hogy haladéktalanul eleget akar tenni a felszólitásnak és állitja, hogy

Sztranyavszky belügyi államtitkár 1927. április óta tudja, hogy kik és hogyan követték el a csongrádi bombamerényletet,

amelynek több halálos áldozata volt.

Fülsiketitő zaj támadt erre a kijelentésre, minden oldalon. A jobboldalon felugrálnak a képviselők, a szociáldemokraták kórusban kiabálnak *Sztranyavszky* felé.

Fábián Béla: Igenis állitom, hogy Sztranyavszky tudja, hogy miként folyt le a csongrádi bombamerénylet és 1927 április óta tussol.

Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár magából kikelve kiáltja: *Nem igaz!* Mindenki kiabál a teremben, ugy hogy Sztranyavszky nem jut szóhoz és a zaj olyan nagy, hogy az elnök felfüggeszti az ülést. A szünetben mindenki a teremben marad és a szociáldemokrata képviselők kórusban kiáltják Sztranyavszky felé:

— *Távozzék a helyéről!*

A szünet után *Zsitvay* Tibor elnök felszólitja Fábián Bélát, hogy miután sulyosan megvádolt egy képviselőt, a házszabályok értelmében hozza bizonyitékait a Ház elé.

Fábián Béla kijelenti, hogy tudomására jutott, hogy a csongrádi bombamerénylet ügyében 1927 áprilisában nagyon sulyos közfunkcionáriusok, csongrádi és budapesti emberek jártak Sztranyavszkynál és azt mondották neki, hogy Csongrádon mindenki tudja, kik követték el a bombamerényletet és erre már teljes bizonyiték van. Sztranyavszky felhivására ezek az urak irásba foglalták bizonyitékaikat és ezt az okmányt 1927 április 8-ikán át is adták a belügyi államtitkárnak.

Megint kiujul a zaj, amikor Sztranyavszky végre szólásra emelkedik, de csak annyit jelent ki, hogy a biróság előtt akar módot adni Fábiánnak, hogy igazát bebizonyitsa.

A szociáldemokraták kórusban kiáltják Sztranyavszky felé:

— *Ide való az ügy, itt tessék letárgyalni!*

Zsitvay elnök enunciálja, hogy miután Fábián Béla bizonyitékait nem terjesztette elő, ezért inditványozza, hogy a Ház Fábiánt utasitsa a mentelmi bizottság elé. Az ellenzék tiltakozása közben a többség ezt az inditványt megszavazza.

A Sztranyavszky-ügyet szerdán ujból szóvá teszik a képviselőházban

Az ülés felfüggesztése után az izgalmak átcsaptak a folyosókra is. *Bethlen* miniszterelnök halálsápadtan hagyta el a termet és a folyosón magából kikelve mondotta az ujságiróknak:

— Ez nem egy forgalmi adótréfa,

ezért vagy az egyik, vagy a másik ülni fog.

Ezt meg fogom mutatni, ezt az ügyet a biróság előtt kell tisztázni.

Bethlen ezután a szobájába ment, ahol *Szcitovszky* Béla belügy- és *Pesthy* Pál igazságügyminiszter keresték fel, akikkel hosszu ideig tanácskozott.

Peyer Károly szociáldemokrata képviselő a folyosón kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt a Sztranyavszky ügyet nem hagyja annyiban és a Ház szerdai ülésén felszólitja a belügyi államtitkárt, nyilatkozzék megkapta-e annakidején a kérdéses aktát és meginditotta-e a nyomozást a csongrádi bombamerénylet ügyében az uj bizonyitékok alapján vagy sem. Az ügy tehát valószinüleg még nagy viharokat fog a magyar parlamentben előidézni.

CIRKUSZ

Igy römmiztek ti!

A finom, elegáns römmi-játék kezdetben finom, elegáns römmi-játék volt. Kezdetben. A legkezdetben. A szuboticai Kibic-Edisonok azonban mellőzve érezték személyüket és kitalálták a módját, hogyan kapcsolódhatnak be ebbe a finom, családi hazárd társasjátékba. A kezdet-kezdetén, amikor a Jolly Jocker üde, mosolygós figurája feltünt Szubotica horizontján, még ugy látszott, hogy ebben a gyorsan népszerüvé vált kártyajátékban nem jutnak szóhoz a kibicek. Lehet, hogy Szomborban, Topolán, Becskereken és Noviszadon igy van még ma is, de Szuboticának progressziv kártya-kulturája van. Itt fejlődni kell, itt minden átalakul, itt minden egyéni izt kap, itt mindent kiforditanak.

Szuboticán most igy römmiznek: ***A játékos sose veszthet, csak nyerhet, a kibicek egy kivételével csak veszthetnek.***

Tekintve, hogy a römminél a jelenlegi politikai, közgazdasági és bünügyi szélcsendben aktuálisabb és érdekkeltöbb probléma nincs, közölni fogom a römmi legujabb kibic-változatát. *Szereplők* négy játékos és sok kibic. Eddig ugy játszották a römmit, hogy a játékosok játszottak, a kibicek nézték.

Érdek nélkül kibicelni unalmas — mondja Kant. A kibicek ezért legtöbbször otthagyták a partit. Most már nem. Ma, hála a komor kártyazseniknek, ök is lehetnek érdekeltek.

Tehát folytassuk:

A négy játékos fejenként befizet a buli-nak nevezett kasszába száz dinárt. (Kassza négyszáz.) Játszanak. Kopognak. Teritenek. Ezekért azonban nem fizetnek. *Cél a buli.* A játék folyamán a tábla különbözőképpen alakul ki. Például:

A) urnő	30
B) ur	60
C) ur	79
D) ur	83

Tehát A) urnő táblája a legkedvezőbb, — amivel nem azt akarjuk mondani, hogy A) urnő kissé csal, azonban tény, hogy neki van a legtöbb kilátása arra, hogy a bulit (400 dinárt) megnyeri. A) urnő erre mély hangon bejelenti:

— *Ki akar beszállni?*

Most helyben vagyunk. A néző (kibic) a jó táblától és a 400 dinártól izgatva *beszáll.* Vagyis A) urnőnek bizonyos összeget ad a *beszállásért,* viszont, ha a bulit (400 dinárt) A) urnő megnyeri, köteles a beszállónak az összeg felét (200 dinárt) átadni.

A beszálló megkérdi a jelen esetben A) urnőt:

— *Mennyiért enged be?*

A) urnő, tekintve, hogy jó a táblája és jó a szive is, — általában beengedős nő, — kér hetven dinárt. A beszállónak jó »érzése« van, alkuszik és beszáll 50 dinárért.

A helyzet tehát az, hogy A) urnőnek csak 50 dinárja forog már a kockán, mert a befizetett százból ötvenet visszakapott a beszállótól.

A beszállónak megvan a reménye, hogy ha A) urnő a bulit megnyeri, kap 150 dinárt tisztán!

(Szabály azonban, hogy a beszálló kibicnek az 50 dinárjáért tovább is hallgatnia kell.)

Ugyanigy be lehet szállni B, C, D. ur táblájára is. A játék folyik tovább, néhányan kibuknak, visszalépnek, a kassza növekedik.

Közben A. urnő párszor bentragad és D. ur ledolgozza magát simákkal és flösökkel 40-re. Most D. kiabál, ki akar beszállni. (A buli már 600 dinár.) Erre beszállnak a finom táblára öten társulva, fejenkint 30 dinárral.

Helyzet: D. ur kapott 150 dinárt a beszállóktól, tehát *ha a bulit el is veszti — már tisztán nyert 50 dinárt.* Igy megy ez tovább beszállásokkal és betársulásokkal, *minél jobb a tábla, annál magasabb dijért* szállnak be a jámbor kibicek, ugyhogy a legtöbb játékos már jó előre néhány száz dinárt nyer, vagy legrosszabb esetben nem veszit, — a bulit azonban elveszti. Ki vesztett? A kibic, vagy kibicek vesztettek, akik hozzá beszálltak.

Csak az a kibic nyer, aki a bulinyerő játékos táblájára szállt be. A többi beszálló veszitett.

A kihuzott bulit annyi részre kell osztani, ahány beszálló van +1 (a játékos), ez utóbbi azonban nem reszkiroz semmit.

Tehát a kibicek is lehetnek érdekeltek. Most pedig közlök néhány aranytanácsot:

Inkább légy játékos, mint kibic és igyekezz több beszállót lépre csalni, hogy magadat szanáld.

A legjobb táblából is lehet legrosszabb és forditva.

Kibic »beszállj«, de ne »beszélj«.

Minden Demosthenesnél szebben beszáll, illetve száll be a tét, s nem a tett.

Beszállni arany, beszélni tilos. Tilos továbbá a kibichez igy szólni:

— *Maga ne beszéljen olyan sokat.*

Ezeknek szemelőtt tartásával bocsátom utjára a játékok királyát. Azért a királya, mert a napokban megkérdeztem egyik ismerősöm harmadik gimnazista fiát, hogy ki volt az a Kolumbusz. Nem tudta.

— Hát akkor azt mondd meg, mikor végezték ki Joli Jockert? — kérdeztem, mire a nebuló fontoskodva igy felelt:

— Hát kivégezték? Hiszen eddig csak kettő volt s most négy van!

(Sz. E.)

Letartóztatták a Narodni Val felelős szerkesztőjét

Egy francia hetilap sulyosan sértő cikkének leforditása miatt rendelte el az ügyészség a letartóztatást

Zagrebből jelentik: Kedden délben a *Narodni Val* szerkesztőségében megjelent egy zagrebi államrendőrségi detektiv és elfogató parancsot mutatott fel, amely szerint utasitása van, hogy a *Narodni Val felelős szerkesztőjét, Devcsics Kresimirt állitsa elő a rendőrségre.* Az elfogató parancsot *Vragovics* rendőrigazgató irta alá és közölte benne, hogy ügyészi utasitása van a felelős szerkesztő letartóztatására.

Devcsics követte a detektivet a rendőrségre, ahol letartóztatták.

A horvát parasztpárt hivatalos orgánuma felelős szerkesztőjének letartóztatása Zagrebban és egész Horvátországban nagy feltünést keltett. A letartóztatás okát pontosan senki sem tudja, de valószinünek tartják, hogy Devcsicset a *Narodni Val* keddi számában megjelent és a *Le cri des peuples* cimü francia hetilap október 17-iki számából forditott ***Ki a Radics gyilkosság értelmi szerzője?*** cimü cikk közlése miatt tartóztatták le. A cikk miatt a *Narodni Val* keddi számát el is kobozták.

Racics Punisa a főtárgyalás kitüzését követeli

A merénylő képviselő nyugodtan várja ügyének tárgyalását

Beogradból jelentik: *Novakovics* Radivoj, *Racics* Punisának, a merénylő képviselőnek védője beadványt intézett *Vujicsics Milorád* igazságügyminiszterhez és a szerb bünvádi perrendtartás értelmében a junius huszadiki parlamenti gyilkosság tárgyalásának mielőbbi kitüzését kérte. Beadványában azt fejtegeti Novakovics Radivoj, hogy az ügy további halasztásra nincs semmi ok, a vizsgálatot lefolytatták és a vizsgálóbiró kihallgatta a merénylet mind a nyolcvanöt tanuját. A védő hivatkozik arra, hogy a szerb bünvádi perrendtartás értelmében a vizsgálatot legkésőbb hatvan nap alatt be kell fejezni és a merénylet óta már négy hónapnál is több telt el.

Novakovics Radivoj kijelentette az ujságirók előtt, hogy védence a legnyugodtabban várja a főtárgyalást, erkölcsileg erősnek érzi magát a védekezésre, amelyet husz védőügyvéd fog elősegiteni.

Kijelentette még a védő, hogy a tárgyalást legjobb volna szabad ég alatt megtartani, mert a beogradi törvényszék nagytermébe még az összes tanuk és ügyvédek sem férnek be. A szerb büntető perrendtartás nem ismeri a szabadég alatti tárgyalást és arra még nem is volt precedens, igy valószinü, hogy a nagy pert a beogradi kerületi biróság nagytermében tárgyalják, ahol az Iseli ügy főtárgyalása is volt és amely meg fog felelni a célnak.

Őfelsége lord Harmsworth

Fantasztikus hiresztelés lord Rothermere fiának magyar trónjelöltségéről

Bécsből jelentik: Fantasztikus hirt közöl londoni tudósitás alapján a *Neues Wiener Journal.* Azt irja, hogy *»a legközelebbi napokban az ugynevezett magyar revíziós párt, amelynek élén Rákosi Jenő, a nagynevü publicista és dr. Nagy Emil volt igazságügyminiszter áll, proklamálni fogja Esmond Harmsworth-nak, lord Rothermere fiának jelöltségét a magyar trónra.«*

Az állitólagos londoni tudósitás a továbbiak során közli, hogy »Rákosi Jenő, aki még rövid idő előtt a magyar legitimista mozgalom egyik vezetője volt, nemrégiben látogatást tett lord Rothermere-nél Angliában s azután együtt volt vele Olaszországban, a magyar királykérdésben előbbi felfogásával szakitott és uj irányt vett. Mikor lord Rothermerenek vendége volt Angliában és utána Olaszországban megbeszélte a lorddal a tervet, amelybe dr. Nagy Emil volt igazságügyminisztert is belevonta, aki tudvalevőleg szoros kapcsolatban áll lord Rothermerevel, megtörtént a döntés, hogy Esmond Harmsworthot fogják jelölni a magyar trónra.«

A tudósitás ugy végződik, hogy Rákosiék elérkezettnek látták az időt, hogy a magyar királyság kérdésének eldöntésére most nyilvánosság elé lépjenek és ugy lord Rothermere, mint Esmond Harmsworth ehhez megadták beleegyezésüket és az akció az ő hozzájárulásukkal történik.

A Neues Wiener Journal maga is megjegyzi, hogy a londoni tudósitásról inkább a kuriózum, semmint a szavahihetőség kedvéért vesz tudomást. A hir a legnagyobb mértékben fantasztikus és hihetetlen. Ha mégis valóra válna, a magyarok nem igen tudnák kimondani az uj király nevét.

Birinyi Albert ál-tengerészkapitányt kedden átadták a magyar hatóságoknak

A szélhámosra tiz évi fegyházbüntetés vár Magyarországon

A szuboticai ügyészség fogházából kedden engedték szabadon a csalásokért elitélt Birinyi Albert cipészsegédet, aki — mint ismeretes — letartóztatása alkalmával azzal vonta magára a figyelmet, hogy tengerésztisztnek adta ki magát és a törvényszéki tárgyaláson is megmaradt amellett, hogy tengerészkapitány volt. Birinyit a szuboticai törvényszéken csalás miatt egy évi fogházra itélték és büntetését most, a szabadlábra helyezése előtti napokban emelte jogerőre a noviszadi semmitőszék is.

Birinyi alig várta a szabadulás óráját és a boldogságtól sugárzó arccal lépett ki a fogház kapuján, ahol azonban kellemetlen meglepetés érte. *A fogház kapujában detektivek várták, akik megbilincselték és utnak inditották a vasutállomásra.* Az első vonattal elvitték a magyar határra és átadták a magyar hatóságoknak, amelyek a szélhámos kiadatását kérték.

Birinyi a kommunizmus idején Magyarországon tartózkodott, ahol különböző bünselekményeket követett el. Közvetlenül a kommun kitörése előtt a váci fegyházban töltötte tiz évi fegyházbüntetését, de a kommun kitörésekor megszökött és több bünselekmény elkövetése után Jugoszláviába menekült. A magyar hatóságok tudomást szereztek Birinyi letartóztatásáról és kérték a kiadatását, amit a jugoszláv hatóságok most teljesitettek.

Teasüteményt ingyen
sehol sem kap. Olcsón finomat pedig kizárólag
STEINER-nél
SUBOTICA, Jelačićeva ulica 8. Telefon 206

Az éjszaka királynője

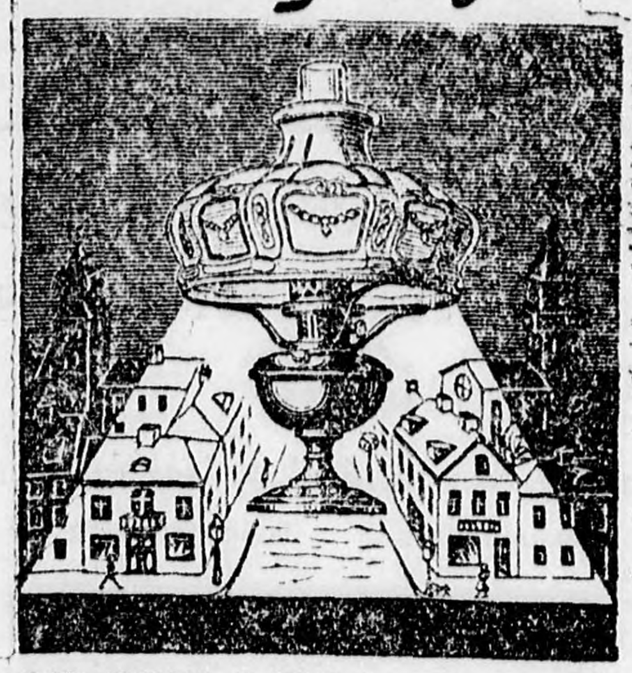

az ALADDIN LAMPA, mert napfényt varázsol mindenüvé. Az ALADDIN lámpa a tudomány csodája, melu 94% levegővel és 6% petroleummal 80 gyertyafényü hófehér, egyenletes nappali világosságu izzófényt áraszt. Zaj, szag, füst és korom nélkül ég, anyagfogyasztása minimális, kezelése a legegyszerübb és garantáltan tüzbiztos.

Ingyen ismertetőt küld:

ALADDIN vezérképviselet:

BARZEL D. D. SUBOTICA

Óvás! Óvakodjunk a silány utánzatoktól, mert az ALADDIN LÁMPA utolérhetetlen fényerőben, biztonságban és anyagmegtakaritásban.

NOTESZ

Jancsi haldoklik . . .

Jancsi egy vén cerkóf majom a budapesti állatkertben. Hosszu éveken át mulattatta a gyerekeket és a vasárnapi kimenős háztartási alkalmazottakat, akik szivesen incselkedtek a jókedvü, messzeföldről származott majommal. Akár a népszerü szinészeknek, neki is megvolt a maga törzspublikuma, már ismerték, a nevén szólitgatták és ha leszállitotta kellő mennyiségben sajátos grimászait és bukfenceit, étellel jutalmazták.

Jancsi sikeresen megbirkózott az itteni klimával is. Telente ugyan kapott egy kis tüdőcsucshurutot, köhögött, de tavasszal minden jóra fordult. Ezuttal azonban aligha huzza ki tavaszig. Jancsi sulyosan megbetegedett. Komoly orvosprofesszorok sereglettek az ágya köré, megkopogtatták a mellét, rászóltak, hogy öltse ki a nyelvét és hogy mondja hangosan: »ááá«. Az ápolója, akár a regényekben a hü feleségek, ijedt képpel settenkedik a szakállas profok körül:

— Remélhetünk még, igen tisztelt tanár ur?

A tanár nem felel, csak hümmög és térdigérő ősz szakállát simogatja. Jancsi pedig néz szomoru képpel és csak időnkint csuklik össze a teste:

— Öhöhöhöhö...

Ugy köhög, akár egy ember. Mint egy kisgyerek. Gyámoltalanul, segitséget várón.

— Tisztelt professzor ur — mondja azzal a két okos majom szemével — mélyen tisztelt tanár ur én olyan bukfenceket vágok önnek, ha meggyógyit, én felmászok önnek a legmagasabb fa tetejére és retur, én beállok önhöz inasnak a rendelőbe, mindenre kész vagyok, csak üzze ki ezt a nyavalyát a tüdőmből!

Mégis csak csudálatos dolog a kultura. Ha ez a szegény majom az őserdőben kap hektikát, a dzsungel kellős közepén, hiába sirna, aligha jönne a vackához egy budapesti orvostanár, mig igy csupa specialista kopogtat horpadt mellén.

Jancsi lehunyja a szemeit, mintha aludna, aztán hirtelen hörögni kezd és vért köp, vért, akár egy tüdőbajos proletár.

Elet-halál

Ötemeletes bérház. Belül körfolyosók szaladnak végtelen forgással, akár a fegyházakban, ahol az őr egyetlen pillantással áttudja tekinteni az egész épületet. Mindenki belelát a másik szájába, hálószobájába, táljába. Ha a második emeleti ügyvéd összevész a feleségével, két perc mulva tudják. Ha a népszerü szinmüiró szakit a népszerü primadonnával: az egész ház asszisztál nekik. Itt nincsenek titkok és meglepetések, egyetlen közösség ez az öt emelet, egy kénytelen-kelletlen kommün, amelyet a bérkaszárnya rendszer kényszeritett egy tető alá.

A második emeleten lakodalom van. A mérnök ur férjhez adta a lányát. »Jó parti« — mondják a szomszédok a tizenhármasból és a tizennégyesből és a konyhaajtóban állva gibicelnek az ifju párnak. A menyasszony arca csupa derü, ragyogás. Hófehérbe öltözött, talpig hófehérbe és mirtusz övezi a fejét.

— Hová mennek nászutra? — érdeklődik a szomszédasszony.

Természetesen Olaszországba. Velence, Róma és retur. Két hét, aztán jön a háztartás, a társaság, a reprezentáció.

— Milyen édesek — sóhajtja a házmesterné és bohóság kinozza: szeretne jó parti lenni, sarok házzal és készpénzzel, hogy őt is elvenné egy ilyen dalia.

— Éljen az ifju pár! — kiáltja a násznép és sorra gratulálnak.

— Köszönöm rebegi meghatottan a vőlegény — köszönöm — és féllábon illeg izgatottan a küszöbön. Egy uj élet küszöbén. . .

Fenn az ötödik emeleten meghalt egy asszony. Fekete posztóval vonták be az ajtófélfát, mindenki lábujjhegyen jár-kel és az özvegy férj magábaroskadva ül a ravatal mellett.

— Áldott jó lélek volt — mondják az ismerősök és magasztalják az elhunyt erényeit. A távolabbi csoportok már arról beszélnek, hogy a férjnek ujra kell majd nősülni. A gyerek miatt. És kombinálnak, hogy ki jöhet számitásba.

Ujabb és ujabb kondoleálók érkeznek.

— Fogadd részvétemet — szoritják meg az elsötétült arcu férfi kezét, aki csak nyög és néz üveges szemekkel maga elé.

A temetésrendező diszkréten sug valamit a férj fülébe. A koporsót négy ember fogja meg és igy viszik le a földszintre, az uccára, ahol már várja a gyászkocsi két fekete paripával. A küszöbön egy pillanatra megállnak. A halál küszöbén . . .

A második emelet folyosóján két kisgyerek játszik. Kis pesti penészvirágok, akik kert nélkül, udvar nélkül nőttek fel az ételszagu folyosókon és most a ritka látványosságban gyönyörködnek. Élet és halál. Egyiket se értik.

(más.)

November elején életbelép az uj állampolgársági törvény

Kiket tekintenek állampolgároknak az uj törvény értelmében?

Beogradból jelentik: Az állampolgársági törvény, amelyet Őfelsége a király nemrégen szentesitett, illetékes helyről nyert értesülésünk szerint november első napjaiban jelenik meg a hivatalos lapban és ugyanakkor fog életbe lépni.

A külügyminiszteriumban most dolgozzák ki a végrehajtási utasitásokat. Az uj állampolgársági törvény egyik legfontosabb szakasza az 53. szakasz, amely arról szól, hogy ki tekintendő az S. H. S. királyság állampolgárának. Állampolgároknak tekintendők az uj törvény szerint:

1. Azok a személyek, akik az egyesülés napján — 1918 december 1-én — a háboruelőtti Szerbia vagy Montenegró állampolgárai voltak, valamint azok is, akik Horvátország állampolgárai voltak és állampolgárságukat nem vesztették el a békeszerződés rendelkezései alapján.

2. Azok, akiknek a saintgermaini békeszerződés 70—82. szakaszai, a trianoni békeszerződés 61—66. szakaszai és a neuilly-i békeszerződés 30. és 40. szakaszában elismerték az S. H. S. királyság állampolgárságát vagy e békeszerződések alapján kapták meg állampolgárságukat.

3. Azok, akik e törvény életbeléptetéséig honositás utján lettek az S. H. S. királyság állampolgárai.

4. Azok, akik származásuk és nyelvük szerint szerbek, horvátok és szlovének és akik megfelelnek a 12 paragrafus 2. 5. 6. pontokban felsorolt feltételeknek s akik e törvény életbeléptetése napjáig állampolgárságért folyamodtak az illetékes hatóságokhoz.

5. Azok, akik származásuk és nyelvük szerint szlávok és a királyság területén legalább husz év óta tartózkodnak s a törvény életbelépéséig állampolgárságot kértek.

6. Azok, akik származásuk és nyelvük szerint szlávok, állampolgárságért folyamodtak vagy állami szolgálatban vannak, vagy az egyesülés után két évet állami szolgálatban töltöttek és a királyságban öt év óta tartózkodnak.

7. Azok, akik 1918 december elsején olyan községben birtak illetőséggel, amely nem tartozik az SHS királysághoz, de a királyság területén teljesitettek szolgálatot nyilvános közlekedésügyi vállalatoknál, vagy más intézménynél, amelyeket az állam később átvett s akiket később meghagytak állásaikban s a törvény életbelépése napjáig állampolgárságot kértek.

8. Azok, akik legalább harminc év óta az SHS királyság területén élnek, semmi kötelezettséget nem teljesitettek addigi hazájukkal szemben s nyilatkozatot adtak a hatóságnak, hogy az SHS királyság alattvalói kivánnak lenni.

A nyolc pontban felsoroltaknak a törvény életbelépésétől számitva egy éven belül be kell nyujtaniok kérvényeiket az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságokhoz, amelyek állampolgársági bizonyitványt fognak kiadni részükre, ha a főispáni határozat szerint megfelelnek az előirt feltételeknek. A főispáni határozat ellen az érdekeltek a belügyminisztériumhoz felebbezhetnek.

Minden külön értesités helyett . . .

A primadonna magához hivatta az ujságirókat és bejelentette, hogy öngyilkos lesz — A leszkováci szinház primadonnájának különös bejelentése, amely után a müvésznőt saját érdekében lecsukják

Valjevóból jelentik: Különös körülmények között szerzett tudomást egy szinésznő ujabb öngyilkossági szándékáról a valjevói rendőrség. *Ilics* Desza, a leszkováci szinház primadonnája, aki jelenleg Valjevóban vendégszerepel, néhány nappal ezelőtt öngyilkosságot kisérelt meg. A pirmadonna mindkét kezén felvágta az ereit, tettét azonban szerencsére még idejében észrevették és a szinésznőt sikerült is megmenteni az életnek.

A primadonna hétfőn, két nappal az öngyilkossági kisérlet elkövetése után magához hivatta a beogradi lapok valjevói tudósitóit és a következő meglepő beszédet intézte az ujságirókhoz:

— Uraim, nagyon kérem Önöket, tegyék meg nekem azt az utolsó szivességet, hogy mindazt, amit itt most hallani fognak, pontosan és hiven megirják. Tehát: elsősorban is, még ma este ujabb öngyilkosságot fogok elkövetni, de ezuttal biztositom Önöket, hogy ügyesebb leszek, mint elsőizben.

Az ujságirók érthető meglepetéssel hallgatták a primadonna szavait és tréfára próbálták magyarázni a dolgot, de a szinésznő csakhamar komolyan leintette őket.

— Szó sincsen tréfáról. Olyan komolyan beszélek, amilyen komolyan csak egy ember beszélhet, aki az utolsó napját éli. Ma este beköltözöm a Grand Hotelba és a szállodai szobában fogom elkövetni az öngyilkosságot. Még pedig morfiummal.

A primadonna ezzel egy üvegcsét vett elő és azt is megmutatta:

— Ez itt méreg. Elég lenne két embernek is. Most csak arra kérem önöket, hogy irják meg pontosan, miért lettem öngyilkos, nehogy az emberek holmi közönséges szerelmi bánatra gondoljanak. Uraim én egyszerüen azért dobom el magamtól az életet, mert nem látok benne célt és értelmet. Tehát semmiféle szerelmi bánat.

Ezekkel a szavakkal *Ilics* Desza sorba kezet fogott az ujságirókkal és kecses főhajtással jelezte, hogy a kihallgatás véget ért. A laptudósitók természetesen nyomban a rendőrségre mentek és jelentést tettek a különös nyilatkozatról. A rendőrfőkapitány nyomban intézkedett, hogy a primadonnát idézzék be a rendőrségre. *Ilics* Desza a kihallgatás alkalmával megismételte az ujságirók előtt tett kijelentéseit, mire a rendőrkapitány elrendelte, hogy a szinésznőt saját érdekében őrizetbe kell helyezni a rendőrségi fogdában. Ilics Deszát el is helyezték a fogda egyik cellájában, előzőleg azonban alaposan megmotozták és minden olyan tárgyat elvettek tőle, amely alkalmas lehetett volna arra, hogy kárt tegyen magában.

Három órai fogvatartás után a szinésznő kihallgatásra jelentkezett a rendőrfőkapitánynál s kijelentette, hogy meggondolta a dolgot, nem lesz öngyilkos, csak engedjék azonnal szabadon. A rendőrfőkapitány a kijelentés ellenére csak ugy volt hajlandó erre, ha valaki vállalkozik arra, hogy a temperamentumos müvésznőt legalább néhány napig szemmel tartja és garanciát vállal, hogy nem tesz kárt magában. Hosszas keresés után találtak is egy ilyen embert *Sziol* Pavle szinészt, a müvésznő kollégájának személyében, aki irásban vállalt kötelezettséget a primadonna testi épségéért. Ezután a szinésznőt annak rendje-módja szerint szabadon bocsájtották és mindeddig valóban nem érkezett hir arról, hogy a primadonna beváltotta volna fenyegetését.

Hódit a fasiszta példa

Averescu tábornok fasiszta mintára akarja átszervezni pártját

Bukarestből jelentik: A *Lupta* legutóbbi számában feltünéstkeltő hirt közöl arról, hogy *Averescu tábornok Mussolini fasiszta miliciájának mintájára akarja átszervezni a néppártot.* A lap tudni véli, hogy a tábornok egy minden részletében kidolgozott terv alapján próbálja megszervezni. *A párt vidéki tagozatai katonai egységként szerepelnének,* amelyek olyan engedelmességgel tartoznak vezetőiknek, mint a katona felebbvalóinak. Ezek viszont hasonló szubordinációval adóznak a párt központi vezetőségének, amelynek élén természetesen a tábornok áll. A vidéki szervezetek müködésükről irásbeli jelentést tartoznak beterjeszteni a bukaresti vezérkar elé, ez viszont utasitásokban és rendeletekben közli parancsait a vidéki egységekkel.

A *Cuvantul* értesülése szerint Averescu tábornok legutóbbi audienciáján a régenstanácsnak is tudomására hozta pártjának fasiszta mintára való átszervezését. Állitólag a tábornok kijelentette, hogy mélyen aggasztják azok a forradalmi izü megnyilatkozások, amelyekkel a nemzeti parasztpárt az országot elárasztja. Pártjának átszervezését azért tartja szükségesnek, mert *készen akar állani arra az eshetőségre, ha az illetékes faktorok hozzá fordulnak, hogy a rendet és nyugalmat biztositsa az országban.*

Averescu tábornok organizációs terve óriási feltünést keltettek Bukarest politikai köreiben. A lapok azt irják, hogy a néppárt — amely különösen az elmult évi bukás óta minden népszerüségét elveszitette az országban, ily módon akarja párthiveit ismét visszszaszerezni és kereteit megerősiteni. Az ellenzéki sajtó irónikusan ir Averescu tábornok fasiszta terveiről.

Politika és sörösüveg

Mi történt a martonosi korcsmában?

Tárgyalás a szuboticai törvényszéken

A szuboticai törvényszéken kedden *Latinovics* Milán törvényszéki tanácselnök büntetőtanácsa tárgyalta a sulyos testi sértés büntettével vádolt *Eremics* Milos maronosi gazdálkodó bünügyét, aki a vád szerint 1926 május havában Csongradac Milos ugyancsak martonosi gazdálkodót egy ottani vendéglő helyiségében egy sörösüveggel megdobta. Az üveg Csongradacot a homlokán találta és husz napon tul gyógyuló sérülést okozott.

A tárgyaláson a vádat *Gajics* Bogdán államügyész képviselte, a vádlottat dr. *Ognjanov* Szvetozár ügyvéd védte. A sértett képviseletében dr. *Tordai* Izsó ügyvéd jelent meg. A vádlott az elnök kérdésére kijelentette, hogy közte és Csongradac között nem volt semmiféle ellenségeskedés, vagy szóváltás, amikor az eset történt. Neki tehát nem is volt oka, hogy támadólag lépjen fel Csongradac Milossal szemben, akivel a kérdéses napon a Barát-féle vendéglőben együtt ült, békésen beszélgettek és iddogáltak. Az igaz, hogy meglehetősen sokat ittak, mert délelőtt tiz órakor kezdték el az ivást és öt óráig folyton ittak. Az esemény három óra tájban történt és pedig olyképen, hogy ebben az időpontban megjelent a Barta-féle vendéglőben a vádlott nagybátyja, *Eremics* Tósó és csakhamar politikai vitába ereszkedett *Vucsics* Dusán gazdálkodóval. A vita annyira elmérgesedett és olyan szenvedélyessé vált, hogy már közel voltak a tettlegességhez és a vádlott észrevette, hogy a vitatkozó felek közül *Csongradac* Milos kést vesz elő és ugy látszott, hogy azzal meg akarja támadni Eremics Tósót. Ekkor a vádlott megragadott egy sörösüveget és anélkül, hogy bárkit is célba vett volna az üveggel, azt meglóbálta és a válla felett hátra dobta a vitatkozók felé. A sörösüveg véletlenül Csongradacot találta el és a fölre esve darabokra tört.

A vádlott után a sértett Csongradac Milost hallgatta ki a biróság tanuként. A tanu szerint ő volt a megtámadott és pedig a vádlott szidalmazta és bicskásnak nevezte, holott egyáltalában nem is volt nála a kérdéses napon még zsebkés sem. A homlokán sérült meg és harmincöt napig volt orvosi kezelésben.

Dobricski Milán tanu azt látta, amikor a sörösüveg a falhoz repült és Csongradac Milan feje vérbe borult. Azt tudja, hogy politika miatt volt a veszekedés.

Fontos vallomást tett *Barát* Kálmán supljaki kereskedő, Barát Nándor martonosi vendéglős fivére. A tanu jelen volt a korcsmában, amikor az emberek egymással hevesen vitatkoztak politikáról. Ő a kályhához támaszkodva állt és figyelt. Egyszerre csak látta, amikor a vádlott megragad egy sörösüveget, fel kel a helyéről, néhány lépést tesz és akkor szemtől-szembe odavágta a sörösüveget Csongradac fejéhez. Az elnök szembesiti a tanut a vádlottal, aki megmarad amellett, hogy a dobás nem szemtől-szembe történt, hanem hátrafelé a vállon át. Ezzel szemben a tanu is fenntartotta vallomását. A tanu még megjegyezte, hogy ő azonnal odaugrott a sulyosan sérült Csongradachoz, akire a vádlott még rárohant és ő vitte ki a véres embert a konyhába, ahol bekötözték. *Eremics* Tósó tanu, a vádlott nagybátyja előadta, hogy amikor ő belépett a helyiségbe, akkor már az egész társaság teljesen részeg volt. Kukoricát adtak el és áldomást ittak. Közbe természetesen politizáltak is és amikor ő belépett, Vucsics Dusán heves vitát kezdett, majd Csongradac kést vett elő. Akkor történt, hogy a vádlott sörösüveget dobott oda. Az elnök felhivta Csongradacot, aki ujból megjelent a birói asztal előtt. Az elnök elétárta a tanu vallomását, hogy ő bicskát vett ki és azzal fenyegetőleg lépett fel Eremics Tósóval szemben. Csongradac ezt a leghatározottabban tagadta és megismételte, hogy a jelzett napon semmiféle szuróeszköz nem volt nála. Ezzel szemben a tanu megjegyezte, hogy ő volt az egyetlen józan ember az egész társaságban és mindent jól látott. Az eset délután három és négy óra között történhetett.

Ezután a perbeszédeket tartották meg, amely után a biróság meghozta az itéletet és bünösnek mondotta ki Eremics Milost sulyos testi sértés büntettében és az enyhitő szakasz figyelembevételével tizenöt napi elzárásra itélte.

Az ügyész szigoritásért felebbezett, mig a védő a bünösség kimondása miatt jelentett be felfolyamodást.

Korosec miniszterelnök és Vukicsevics Velja részvételével radikális-párti népgyülés lesz novemberben Szuboticán

Sztankovics Szvetozár volt földmivelésügyi miniszter tanácskozásai Szuboticán

Sztankovics Szvetozár volt földmivelésügyi miniszter, kedden délelőtt Noviszadról Szuboticára érkezett. Sztankovics miniszter megérkezése után felkereste hivatalában *Manojlovics* Dusán főispánt, majd *Sztipics* Károly dr. polgármesterrel és *Rafajlovics* Milos dr. ügyvéddel tanácskozott.

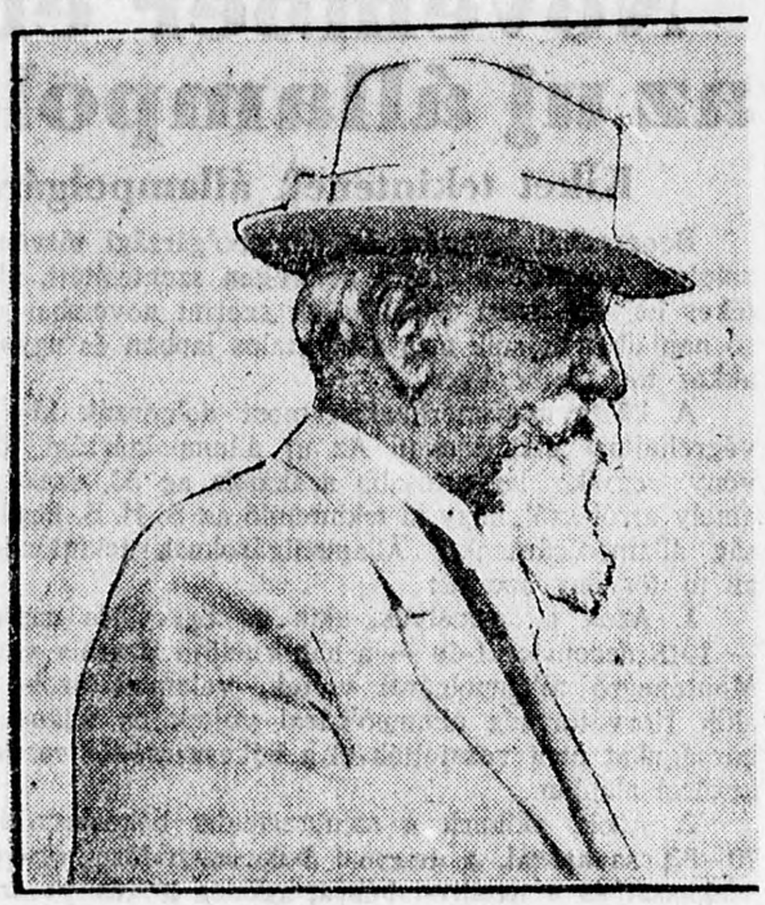

Vukicsevics Velja

Politikai körökben élénk érdeklődést keltett Sztankovics Szvetozár szuboticai tárgyalásainak hire, ittartózkodását párt és politikai ügyekkel hozzák kapcsolatba.

A Bácsmegyei Napló munkatársa illetékes helyről ugy értesült, hogy a szuboticai kerületi radikálispárt, november hónap második felében nagy népgyülést tart Szuboticán. A szuboticai radikálispárti népgyülésre eljönnek Vukicsevics Velja volt miniszterelnök, a radikálisklub elnöke, *Korosec* Ante dr. miniszterelnök és *Sztankovics* Szvetozár volt földmivelésügyi miniszter nagyszámu képviselő kiséretében.

Sztankovics Szvetozár

Korosec Ante dr. miniszterelnök részvétele még nem befejezett tény. Helyi politikai körökben tudni vélik, hogy az esetben, ha Korosec Ante dr. miniszterelnök is résztvesz a szuboticai radikálispárti népgyülésén ez azt jelenti, hogy a legközelebbi választásokon Szuboticán a radikálispárt és a vajdasági néppárt, amely igen közel áll Korosec miniszterelnök pártjához, közös listával fog küzdeni.

Értesülésünk szerint a radikálispárt már a legközelebbi napokban megteszi a szükséges előkészületeket a novemberi népgyülés megtartása érdekében.

Megmérgezték a Narodna Banka becskereki fiókjának igazgatóját

A mérgezés gyanuja miatt letartóztatták a bankigazgató szakácsnőjét és annak férjét

Becskerekről jelentik: A becskereki rendőrség nyolc-tiz napja szenzációt keltő bünügyben folytat nyomozást a legnagyobb titokban. Habár a nyomozás eddigi eredményeiről semmi sem került nyilvánosságra, sikerült mégis megtudni annyit, hogy a nyomozás egy mérgezési bünügy kibogozására irányul. Arról van ugyanis szó, hogy *Kosztics Nikolát, a Narodna Banka becskereki fiókjának igazgatóját megmérgezték és a bankigazgató, aki heteken keresztül élet és halál között lebegett, még ma is sulyos betegen fekszik lakásán.*

Néhány héttel ezelőtt történt, hogy Kosztics Nikola bankigazgató gyomorbántalmak következtében hirtelen megbetegedett és állapota annyira sulyosbodott, hogy alig egy hét leforgása alatt husz kilót fogyott. A beteget több becskereki orvos és egy beogradi orvosprofesszor is megvizsgálta és *egyöntetüen megállapitották, hogy mérgezésről van szó.* Erről értesitették a rendőrséget is, ahol meginditották a nyomozást, amelyet maga *Dimitrijevics* Tihamér rendőrfőkapitány irányit és *a nyomozás során a mérgezés gyanuja alatt letartóztatták a bankigazgató szakácsnőjét, Markov Predragnét, valamint annak férjét, aki a bankban mint kapus van alkalmazásban.* A gyanu főként azért terelődött erre a házaspárra, mert Markov rendkivül haragudott a bankigazgatóra, miután fizetésemelés iránti kérését elutasitotta. A nyomozás során olyan momentumok merültek fel, amelyekből **arra lehet következtetni, hogy *Kosztics bankigazgatót bosszuból akarták eltenni láb alól.*** A letartóztatott házaspár tagad ugyan, azonban az ellenük felmerült gyanu mindegyre erősbödik.

Sulyosan terhelő adatokat szolgáltatott a házaspár multjának felderitésére megindult nyomozás is. Az a gyanu is felmerült ugyanis ellenük, hogy *Markov Predragné férje segitségével megmérgezte első férjét és hároméves kisleánykáját is.* Az asszony másfél évvel ezelőtt *Klarija* községben volt férjnél, azonban viszonyt folytatott Markov Predraggal, ki szintén a községben lakott. *Egy napon hirtelen megbetegedett az asszony férje és meg is halt, néhány nappal később pedig a kislány követte apját a sirba.* Az özvegyen maradt asszony erre összeállt Markov Predraggal, később megesküdtek és Becskerekre mentek, ahol a *Narodna Banka* igazgatójánál kaptak alkalmazást.

A rendőrség gyanujáról értesitette az ügyészséget, amely *elrendelte a két holttest exhumálását.* A nyomozás ujabb fejleményei és az exhumálás eredménye iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg Becskereken, ahol nagy érdeklődéssel várják azt is, hogy mit derit ki a nyomozás Kosztics Nikola bankigazgató rejtélyes megbetegedése ügyében.

Hesslein József

Legjobb hirdetési orgánum a „BACSMEGYEI NAPLO“

Kisiklott egy tehervonat,

a kocsik rázuhantak a vágányra

Átszállással bonyolitották le a forgalmat a Beograd—szuboticai vonalon

A beogradi gyorsvonat, amelynek délután öt órakor kellett volna Szuboticára érkezni, kedden több mint három órai késéssel futott be a szuboticai pályaudvarra. A vonatnak a szokottnál is nagyobb késése izgalmat keltett a városban és sokan érdeklődtek az állomás forgalmi hivatalában, ahol azonban kijelentették, hogy a késés okáról nem tudnak felvilágositást adni és csak a vonat megérkezése után derült ki, hogy a késést forgalmi akadályoz idzéték elő.

Zemun külvárosnál a beogradi gyors megérkezése előtt kisiklot egy tehervonat és több kocsi rázuhant arra a sinpárra, amelyen a személy- és gyorsvonatok szoktak keresztülrobogni az állomáson. A kisiklás következtében a személyforgalmat csak átszállással lehetett lebonyolitani és ezért késett a gyorsvonat is.

A feldőlt vaggonok megrongálták a vasuti pályát, de estére sikerült azt rendbehozni, ugyhogy a többi vonatok már zavartalanul közlekedhettek.

Meggyilkolta az apját, mert nem egyezett bele házasságába

Borzalmas apagyilkosság Belibregen

Apatinból jelentik: Borzalmas apagyilkosság történt hétfőn Belibregen. *Benesics* Ádám földmives hétfőn reggel három fiával ki akart menni földjére szénát gyüjteni. Miközben a lovakat befogták a szekérbe, a földmivest kérlelni kezdte Ádám nevü fia, hogy engedje meg, hogy megnősülhessen. Az öreg Bencsics, akit fiai már többször kértek, hogy egyezzen bele a házasságba, erre nem volt hajlandó és most ujból ridegen visszautasitotta fia kérését, mert attól tartott, hogy ha az megnősül, ki kell adni örökrészét, a földbirtok egy részét.

Apa és fiu között szóváltás támadt, amelynek hevében Bencsics ostort ragadott, hogy megüsse fiát. A fiatal Bencsics ebben a pillanatban felkapott egy kezeügyébe eső dorongot és azzal apja fejére sujtott, majd még mielőtt testvérei megakadályozhatták volna egy második hatalmas ütést is mért apjára, aki szétroncsolt fejjel, holtan terült el.

Bencsics Ádámot a csendőrség letartóztatta és az apagyilkos azzal védekezik, hogy önvédelemből követte el szörnyü tettét.

Uj tipusu repülőgépet próbáltak ki a noviszadi repülőtéren

Kitünően sikerült a Devoatin-gyár vadászgépének főpróbája

Noviszadról jelentik: A jugoszláv légi hadseregparancsnokság pár hónappal ezelőtt elhatározta, hogy a légi hadsereg részére nagyobb számu és lehetőleg ujabb tipusu vadászgépeket fog beszerezni és emiatt felszólitotta Devoatin Jules, a hirneves francia és a Skoda csehszlovák repülőgépgyárat, hogy ujabb tipusu vadászgépeiből egyet mutassanak be a parancsnokságnak. A gépek pár nappal ezelőtt érkeztek meg a noviszadi repülőtérre, ahol a gyárak szerelői összeállitották azokat és kisebb próbákat végeztek velük a repülőtéren.

A Devoatin-gyár egészen uj tipusu D. XXVII. jelzésü vadászgépet küldött, amely csak nemrég került ki a gyárból és amelyből eddig mindössze két darabot készitettek el, az egyiket Jugoszláviának, a másikat pedig Svájcnak küldték meg bemutatás végett.

A jugoszláv légi hadsereg részére küldött géppel egyidőben Noviszadra érkezett maga Devoatin Jules párisi gyáros és mérnök is, a gyár főpilótája, Marce Doret kiséretében, hogy személyesen vegyenek részt a főpróbán. Az uj D. XXVII. gépet hétfőn délelőtt próbálták ki a noviszadi repülőtéren egy bizottság előtt. Jelen voltak Devoatin mérnök, Radovics Dusán őrnagy, repülőtérparancsnok, Kniespel Leo alezredes, a beogradi csehszlovák katonai attasé és a sajtó képviselői.

A főpróbát, amely csaknem másfél óráig tartott, maga Doret főpilóta végezte, aki a legmerészebb bravurokat mutatta be az uj tipusu vadászgépen. A próba minden várakozáson felül sikerült és a jelenvolt szakértők a legnagyobb megelégedésnek adtak kifejezést a motor kifogástalan müködése fölött. Az uj tipusu gépnek meg van az a nagy előnye, hogy igen kevés terület szükséges számára az emelkedéshez és anélkül, hogy a szokásos köröket leirná, óriási gyorsasággal nyilegyenesen emelkedik a levegőbe. A leszálláshoz is mindössze pár méternyi területre van szüksége.

A Skoda-féle vadászgép kipróbálását keddre tervezte a parancsnokság, de technikai akadályok miatt ugy határoztak, hogy szombaton fogják megtartani a két gép között a versenyt, amikor is véglegesen határoznak, hogy melyik gyárnál eszközlik a megrendeléseket. A szombaton megtartandó versenyen jelen lesz a légi ügyek főparancsnoka, Sztanojlovics tábornok is.

Árvizveszedelmet okoztak az esőzések Délfranciaországban, Svájcban és Olaszországban

Grenoble uccáit elöntötte a viz

Párisból jelentik: A Ysere áradása következtében

Grenoble uccái 30—40 centiméteres viz alatt állanak.

Több gyár beszüntette a munkát, ugyhogy körülbelül ezer munkás munka nélkül maradt. Az »Echo de Paris« jelentése szerint

az Ysere egyetlen éjszaka alatt több, mint két métert dagadt.

Félő az is, hogy a Drac folyó, amely szintén rohamosan árad, elszakitja gátjait. Ez katasztrófát jelentene Grenoble városára, miután a város uccáinak szintje négy méternyire fekszik a folyó normális szintje alatt.

Bazeli jelentés szerint az Arbedo völgyében a napok óta tartó esőzések nagy áradást okoztak, amely katasztrófális következményekkel fenyeget A völgyben a legutóbbi hegyomlás után nagy tó keletkezett, amely most az esőzés folytán teljesen megtelt vizzel. Minthogy az eső egyre tart,

a viz már átlépte az ideiglenesen emelt gátakat

és a völgy mélyebb részeit elöntéssel fenyegeti. A völgybe torkolló vasutvonalak mentén állandó őrjáratok cirkálnak és figyelik, hogy a viz neme okozott olyan pusztitást a vonalon, amely miatt a közlekedést be kellene szüntetni.

Arbedo városka lakossága a magasabban fekvő falvakba menekült.

Mint Milanóból jelentik, az állandó eső Bresciában és Bergamoban is árvizveszedelmet idézett elő. Több faluban a lakosság már kiüritette a házakat, mert

a földszintes házakat teljesen elboritotta a viz, ugyhogy azoknak csak a teteje látszik ki, az emeletes házakon pedig az első emeletig ér az ár.

A vidéken a patakok hatalmasan megáradtak és az *Oglio* vize is kilépett medréből. Pisa környékén *Adige* áradása okoz nagy veszélyt és Bozen és Merán közt nagy területek vannak viz alatt.

Tovább folyt a zsidóverés a budapesti egyetemen

A szegedi egyetemen is sulyos zavargások voltak

Budapestről jelentik: A magyar főváros uccái kedden ismét az ostromállapot képét mutatták. Diákcsoportok, gyalogos és kerékpáros rendőri készültségek cirkáltak a főbb utvonalakon rendzavarásra azonban nem került sor. Az egyetemek közül kedden csak a jogi, orvosi és bölcsészeti fakultáson tartották meg az előadásokat. Az Élettani Intézetbe kedden ismét sulyosan bántalmaztak egy zsidó diákot, aki véresen rohant végig a Rákóczy-uton nyomában az üldözők csapatával. A megvert diák végül is az OMIKE helyiségében talált oltalomra, ahol be is kötözték.

»Kollega ur kényszerhelyzetben vagyunk...«

Az Élettani Intézet kapujában kedden reggel sapkás bajtársak álltak őrt. Az érkező zsidóvallásu hallgatókat jóindulatuan figyelmeztették:

— Kolléga ur, néhány hétig ne jöjjön előadásokra, legalább is addig nem, amig a szocialisták üldöznek bennünket. Beláthatják, kényszerhelyzetben vagyunk, provokáltak minket. Tanácsoljuk, hogy ne menjen be.

Néhány zsidó hallgató mégis megjelent Farkas professzor élettani előadásán. Javában folyt az előadás, amikor hirtelen felrántották a terem végében levő ajtót. Az ajtó közelében állott az egyik zsidó diák. Egyszerre megragadták és kirántották a folyosóra és a következő pillanatban a bezárt ajtó mögül verekedés zaja hallatszott a terembe.

Nekiestek a fiatalembernek, aki próbált menekülni. Nagynehezen kijutott az uccára, de a bajtársak a Trefort-kerten végigrohantak nyomában és még a kapuban is ütlegelték.

A megvert diák véresen, tépett kabáttal szaladt végig a Rákóczi-uton és az Omike helyiségeibe sietett, ahol orvosi segélyben részesült.

Farkas professzor előadótermébe is behallatszott a verekedés zaja, mire egy másik zsidó diák felállt helyéről, bejelentette a történteket a professzornak és segitségét kérte. Farkas professzor erre megszakitotta az előadást és a jelenlévő zsidó diákokat kivezette a teremből. Ezeknek bántódásuk nem történt, de távozás közben őket is, az őket védő professzort is kifütyülték.

Kedden egy-két zsidó diák volt mindössze az Élettani Intézetben. Ezeket is bántalmazták, amig el nem hagyták az Élettani Intézetet.

Biróság elé akarják állitani az uccai tüntetőket

A budapesti főkapitányság sérülési osztályán dr. *Stéhly* Lajos rendőrkapitány kedden megkezdte a nyomozást *Az Est* kiadóhivatalában történt rombolások ügyében.

Már tegnap délelőtt egész sereg idézést bocsátottak ki és ennek alapján sorozatos kihallgatások voltak, amelyek révén a rendőrség a rombolásokban résztvevők személyét akarja megállapitani.

A kihallgatások szakadatlanul folynak és remény van arra, hogy az uccai tüntetőket már rövidd időn belül biróság elé állithatják.

Zsidómentes előadások a budapesti egyetemeken

Az egyetemeken teljes csend volt, főleg azért, mert a legtöbb helyen a zsidó diákok nem jelentek meg az előadáson. A müegyetem és a közgazdasági egyetem zárva volt, mig az állatorvosi főiskolán teljes rendben folyt a tanitás, de zsidó diákok itt sem jelentek meg az órákon. A klinikákon kedden is rendben folyt a tanitás, itt a zsidó diákok is megjelenhettek az előadásokon.

Szegeden, ahol eddig teljesen rendben folyt a tanitás, kedden szintén megkezdődtek a tüntetések. A központi egyetem kapuján korán reggel hatalmas plakát állott a következő felirással:

Zsidók a mai előadáson nem jelenhetnek meg

Ugy délelőtt, mint délután nagyobb csoport diák állt a kapuk előtt és a zsidó diákok nem is mentek be az épületbe, csak egy zsidó kisérelte meg, hogy az előadást meghallgassa, őt azonban megtámadták és »le a zsidókkal«, »ki vele« kiáltásokkal üzték ki az épületből. Időközben egy rendőrosztag érkezett az egyetem elé és a további inzultusokat megakadályozta.

A tüntető joghallgatók ezután az anatómiai intézethez vonultak és dörömbölni kezdtek a laboratórium ajtaján. *Szabó* Dénes tanársegéd, aki épen előadást tartott, felháborodva szólitotta fel a diákokat, hogy távozzanak el, kijelentette, hogy ő a Csaba bajtársi egyesület patronusa, de nem türi a diákság erőszakos fellépését. Később a tanársegéd jóakaratu figyelmeztetésére a zsidó diákok elhagyták az épületet.

A jogászok ezután a természettudományi intézethez vonultak, de ott egyetemi altisztek állták utjukat. Ezután visszatértek a központi egyetemre, ahol azonban már a rendőrség ekkorra kordont vont.

Este az egyetemen a diákok gyülést tartottak, amelyen megjelent *Dézsi* Lajos rektor is, aki felhivta az ifjuságot, hogy további tüntetésektől tartózkodjék, mert különben kénytelen lesz az előadásokat beszüntetni.

Az uccákon megerősitett rendőrőrjáratok tartják fenn a rendet.

Paraffin Therapia

Ciril i Metod trg 5. Dr. Vécsei Jenő orvos lakásán. Telefon: 539

A legujabb és eredményeiben felülmulhatatlan gyógymód **reuma, köszvény, ischias, lumbago, és neuralgikus fájdalmak eseteiben.** Legbiztosabb sikerü paraffinos pakolásos **fogyasztás** az egész testre, vagy annak egyes **részeire** berlini módszer szerint.

Számos köszönőirat. Vidéki betegek részére **lakás és ellátás.** Kivánatra prospektust, vagy szóbeli felvilágositást ad: 685

Dr. Vécsei Jenő, orvos

Szerdán indul amerikai körutjára a Graf Zeppelin

Sorsolás utján jelölik ki azokat, akiket a léghajó visszahoz Európába

Newyorkból jelentik: A *Graf Zeppelinen* már kijavitották a sérüléseket és most töltik a ballonrekeszeket és 1500 gallon gázt raktároznak el tartalékul. Ezzel a munkával kedd estig elkészülnek Lakehurstben, ugyhogy a *Graf Zeppelin* valószinüleg szerdán a kora reggeli órákban fog startolni a középnyugat-amerikai körrepülésre. Warner amerikai tengerészeti helyettes államtitkár is a fedélzeten lesz, kivüle pedig egy amerikai ellentengernagy a haditengerészeti parancsnokság egy másik magasrangu tisztjével és az amerikai hadügyminisztérium a repülőflotta három tisztjét jelölte ki a körutazásra, amelyen az amerikai kereskedelmi kormány egy képviselője is részt vesz.

Eddig nyolcezer levél és levelezőlap érkezett Lakehurstba, hogy azokat a Graf Zeppelinen továbbitsák Európába. Sokan kis expresszcsomagokat is küldtek, amelyeknek viteldija rendkivül nagy. Az utasok kiválasztása igen nagy nehézséget okoz, minthogy mindössze hat utas szállitására van hely és több mint százan jelentkeztek. Valószinüleg sorsolás utján fogják megállapitani, hogy kik utazhatnak vissza a Zeppelinen Európába.

Meghalt a hóhér

Mausner Flóriánt szivszélhüdés ölte meg

Szarajevóból jelentik: Hétfőn este rövid szenvedés után Szarajevóban meghalt *Mausner* Flórián állami itéletvégrehajtó, *a »hóhér«*, aki harmincöt éven keresztül hajtotta végre a kötéláltali halálos itéleteket. Mausner ötvenhat éves volt és vasárnap még egészségesen ült szarajevói törzskávéházában. Hétfőn este a hóhér hirtelen rosszul lett és mielőtt orvosi segitség megérkezhetett volna, meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapitotta, hogy *Mausner* Flóriánt szivszélhüdés ölte meg.

Mausner Flórián a Vajdaságban is több halálos itéletet hajtott végre. Igy ő végezte ki Szuboticán Tóth Imrét, a Halasi-uti rablógyilkost és ő hajtotta végre Oszijeken a halálos itéletet *Csaruga* Jován, a hirhedt haramiavezéren is. A hóhért *»módszere«* miatt minden egyes kivégzésnél sokat támadták a lapok, mert Mausner kezei alatt a delikvensek haláltusája nem egyszer tiz-tizenkét percig is eltartott. Mausner Flórián minden esetben önérzetesen és a hozzáértő biztonságával utasitotta vissza ezeket a vádakat és többször kijelentette, hogy ő a régi iskola hive, amely azt tanitja, hogy az akasztásnál a halálnak minden esetben fulladás folytán kell bekövetkezni és sohasem azáltal, hogy az elitélt nyakcsigolyáját törik el. Azok a bravurok pedig, amelyeket egyes akasztásoknál csináltak azzal, hogy az elitéltet néhány másodperc alatt nyakcsigolyatöréssel küldték a másvilágra, szerinte sokkal embertelenebbek, mint a néha hosszu percekig tartó kivégzési aktusok.

Mausner Flórián utódjául valószinüleg az egyik segédjét fogják kinevezni, de az sem lehetetlen, hogy nyilvános pályázatot irnak ki az állami itéletvégrehajtói állásra.

TŐZSDE

Zürich, okt. 23. *(Zárlat.)* **Beograd 913**, Páris 2029.25, London 25.20125, Newyork 519.70, Brüsszel 72.22, Milanó 27.215, Madrid 83.85, Amszterdam 208.30, Berlin 123.775, Bécs 73.025, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.58, Bukarest 3.145.

Zagreb, okt. 23. *(Zárlat.)* Páris 221.37—223.37, London 275.78—276.58, Newyork 56.82—57.02, Züirch 10.94.10—10.90.10, Milánó 297.10—299.10, Amszterdam 22.79.75—22.85.75, Berlin 13.55—13.58, Bécs 798.74—801.74, Prága 168.37—169.17.

Beograd, okt. 23. *(Zárlat.)* Páris 223.37—221.37, London 276.58—275.78, Newyork 57—56.80, Brüsszel 792—719, Genf 10.97—10.94, Milánó 298.94—296.84, Amszterdam 22.85—27.79, Berlin 13.58—13.55, Bécs 801—79.87, Prága 169.17—168.37, Bukarest 99.42—99.12.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 23. Buza bácskai, felsőbácskai és szerémi 79—80 kilós 250—252.50, bánáti, paritás Vrsac 79—80 kilós 245—247.50. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 285—290, baranyai tavaszi 71—72 kilós 295—300. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 250—252.50. Tengeri bácskai uj XII—I. 260—265, bácskai III—IV. 287.50—292.50, bácskai IV—V. 292.50—295. Liszt Ogg és 0g bácskai 357.50—267.50, 2-es 337.50—347.50, 5-ös 317.50—327.50, 6-os 270—280, 7-es 250—260, 8-as 205—215. Korpa bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab bácskai fehér 880—890. Irányzat lanyha. Forgalom 159½ vagon.

Szombori terménytőzsde, okt. 23. Buza bácskai vasut prt. 245—250, rozs bácskai vasut prt. 240—245, zab bácskai vasut prt. 245—250, árpa takarmányi 64—65 kilós 250—255, tavaszi 67—68 kilós 280—285, tavaszi Baranya 69—70 kilós 295—300, ujtengeri csöves prt. 160—165, bab orig. 820—840, liszt 0gg 345—365, 0g 345—365, 2-es sz. 325—345, 5-ös sz. 300—320, 6-os sz. 260—280, 7-es sz. 225—245, 8-as sz. 200—210, korpa finom korpa 177.50—182.50. Irányzat: lanyha. Forgalom: 231.50 vagon.

Gabonaüzleti heti jelentés. A szombori tőzsde köréből jelentik: A külföldi piacokon e héten nem volt lényeges változás, csak pénteken jelentett Chicago valamivel olcsóbb buzakurzusokat. Nálunk is változatlan volt az irányzat és gyenge kinálat mellett prompt áru iránt is kevés kereslet volt. Az árakat főként az itteni helyi malmok vételei tartották, mig a nagy malmok — egyik beogradi malom kivételével, amelyik katonai szállitást vállalt — nem voltak vevők. Annál élénkebb üzlet fejlődött ki határidős buzákban téli és tavaszi szállitásra, főkép Bosznia részére. *Ujtengeri* a mult heti ellanyhulás után ismét javult, bár a régi árnivót nem tudta teljesen elérni. A *liszt üzlet* valamivel jobb és különösen 5-östől felfelé könnyen lehet árut elhelyezni. A *takarmánypiac* csendesebb, mert ilyenkor főként tengeriszárat etetnek.

Bécsi sertésvásár, okt. 23. (Saborsky & Söhne, Wien jelentése.) Felhajtás, zsirsertés 2880, hussertés 11.221, jugoszláviai 1760. Árak: I. urasági: 235—240, szedett 210—230, kivételesen 235. Öreg 205—215, hus 165—230. Irányzat zsirsertésben élénk, többiben vontatott.

Budapesti gabonatőzsde, okt. 23. Határidőüzlet: Buza októberre 25.70, márciusra 27.91, zárlat 28.12—28.14, májusra 28.76—28.92, zárlat 28.90—28.92. Rozs márciusra 26.62—26.80, zárlat 26.80—26.82, májusra 26.92—27.10, zárlat 27.10—27.14. Tengeri májusra 29.66—29.82, zárlat 29.82—29.84, juliusra 30.26—30.40, zárlat 30.38—30.40, 30.26—30.40. Készárupiac: buza 25.85—26.75, rozs 24.10—24.20, takarmányárpa 26.50—26.85, sörárpa 27—29.50, köles 26—27, repce 46.50—47.10, tengeri 31.30—31.70, zab 25—26, korpa 19.25—19.50. Irányzat szilárdabb.

Chicagoi terménytőzsde, okt. 23. Középárfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat). Buza decemberre (112¾) 112, márciusra (117 hétnyolcad) 108, májusra (120½) 120 ötnyolcad. Tengeri decemberre (82) 81 ötnyolcad, márciusra (83¼) 83 ötnyolcad, májusra (85 ötnyolcad) 85 háromnyolcad. Zab decemberre (43) 43⅛, márciusra (44 egynyolcad), májusra (44¾). Rozs decemberre (100 háromnyolcad) 100½, márciusra (103), májusra (105 ötnyolcad).

HIREK

Séta az őszben

Este fél nyolc. A falun végig
sötétbe bujtak el a házak.
Itt ott inog egy kézilámpás.
A jegyzőéknél zongoráznak.

Majd minden házból sárga fénnyel
néz a sötétbe egy-két ablak.
Elhal a csend rikoltó zajban:
a kocsmában, ott mindig vannak!

Valahol egy komondor skáláz
s felel egy másik rá morogva.
A kis ajtóban suttogás van:
itt bizony lagzi lesz uj borra.

Végre egy élő ember is jön,
az ajkán egy kopott »Jó estét!«
— Most kél a hold s kifényesiti
A torony aranyos keresztjét.

VÉRTES V. KÁROLY

*

— **A B. B. B. osztly főnöke Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Sztrupi Sztankó a belügyminiszterium BBB osztályának főnöke kedden Noviszadra érkezett és hosszabb látogatást tett Borota Braniszláv dr. polgármesternél. A belügyminisztériumi osztályfőnök a városi ügyekről tájékoztatta magát a polgármesternél.

— **Tanitói áthelyezés.** A közoktatásügyi miniszterium Ertl Irma szuboticai tanitónőt Hetinbe helyezte át.

— **Jogi diplomát nyert Szenta város főjegyzője.** Zavisics Konstantin, Szenta város főjegyzője kedden a beogradi egyetem szuboticai jogi fakultásán jogi diplomát nyert.

— **Lemondott a zagrebi polgármester.** Zagrebből jelentik: A zagrebi polgármester-válság kedden döntő stádiumba jutott. Dr. Heinzl Vjekoszláv polgármester kedden benyujtotta lemondását és átadta hivatalát. A jövő héten összeül a városi képviselőtestület, hogy az uj polgármestert megválassza. Az uj polgármester valószinüleg dr. Srkulj Iván volt polgármester, a Hrvat főszerkesztője lesz. Nem tartják azonban lehetetlennek, hogy az uj polgármester személyében a képviselők nem tudnak megegyezni. Ebben az esetben valószinüleg feloszlatják a községi képviselőtestületet és a város élére kormánybiztost neveznek ki.

— **Beogradi egyetemi tanár előadásai Becskereken.** Becskerekről jelentik: A becskereki Népegyetem megbizására dr. Taranovszki Teodor beogradi egyetemi tanár novembre 3-án és 4-én két előadást tart Becskereken. Az első előadás cime: Tolsztoj, mint szociológus, a másiké: Az orosz forradalom küszöbén. Ez utóbbi előadásában Taranovszki professzor ismertetni fogja a forradalom kitörését megelőző oroszországi állapotokat és azokat az okokat, amelyek a bolsevista forradalom kitörését előidézték. Taranovszki tanár előadásai iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Trumbics Ante külföldre utazott.** Zagrebből jelentik: Trumbics Ante dr. volt miniszterelnök, a horvát néppárt elnöke, hosszabb tartózkodásra külföldre utazott. Utjának bevallott célja a külföldön való gyógykezeltetés, de az Obzor, amely nagy cikkben foglalkozik a Trumbics külföldi utjával és azt hangoztatja, hogy annak politikai jellege van.

— **Halálos verekedés a wetzowi munkásnők otthonában.** Kottbusból jelentik: Kedden este nemzeti szocialisták behatoltak Weltzowban a munkásnők otthonába, ahol éppen gyülés volt. Vad verekedés támadt, a nacionalisták lövöldöztek és egy munkást agyonlőttek, másokat sulyosan megsebesitettek. A csendőrség vetett véget a vérontásnak.

— **Uj diplomált jogász.** Neorcsics Iván szuboticai városi jegyző kedden a szuboticai jogi fakultáson jogi diplomát nyert.

— **Venizelosz ünnepelte Olaszországot.** Athénből jelentik: Venizelosz miniszterelnök a kamarában érdekes külpolitikai nyilatkozatot tett. — Boldog vagyok — mondotta — hogy láthatom, hogy az Olaszországgal megkötött szerződésünk ilyen általános helyeslésel találkozik. Sulyt helyezek továbbá arra, hogy kifejezzem hálámat az olasz kormány nagyszerü főnökének, aki értékes jelét adta Görögország iránt érzett barátságának és bizalmának, amikor aláirta az egyeztető és barátsági szerződést, mely a két ország között felmerülhető minden kérdést döntőbiróság elé utal.

— **Rendőrök harca egy rablógyilkos testvérpárral.** Kölnből jelentik: A bünügyi rendőrségnek hétfőn este sikerült kézrekeriteni a Heidger-testvéreket, akik Dél-Németországban számos rablást követtek el, egy rendőrtisztviselőt megöltek, továbbá Kölnben két másik rendőrtisztviselőt revolverlövésekkel leteritettek, amikor ezek szombaton le akarták őket tartóztatni. Az elfogatásnál is lövöldözésre került a sor, amelynek folyamán Heidger Henriket, a fiatalabbik testvért agyonlőtték, mig az idősebbiknek, Heidger Jánosnak sikerült kereket oldania. A rendőrség nyomában van a rablógyilkosnak.

— **Az elhunyt anyacárné lelkiüdveért tartott mise után öngyilkos let egy volt cári testőrezredes.** Varsóból jelentik: A varsói görögkeleti székesegyházban kedden gyászistentiszteletet rendeztek az elhunyt Mária Feodorovna anyacárné lelkiüdveért. Az egyházi ünnep után Czibokow Vazul orosz emigráns, aki a cári uralom idején a testőrségben, mint ezredes szolgált, hazament a gyászmiséről és negyedik emeleten levő lakásának ablakából kiugrott az uccára. A szerencsétlen ember a kövezeten holtan terült el. Szobájában az asztalon néhány sornyi irást hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy Oroszország sorsán érzett elkeseredése miatt megy a halálba.

— **Berlini rendőrök külvárosi kalandja.** Berlinből jelentik: Reinickendorf elővárosban hétfőn este a rendőrök el akartak fogni három zsebtolvajt, akiket hosszabb megfigyelés után tettenértek. Nagy csődület támadt és az összeverődött tömeg, amely azt hitte, hogy a rendőrök valami semmiség miatt bánnak brutálisan a letartóztatott három emberrel, a rendőrök ellen fordult, ugy hogy azok szorongatott helyzetükben kénytelenek voltak revolvereikhez nyulni. Sokan kövekkel és virágcserepekkel dobálták meg a rendőröket, mire azoknak egyike elsütötte revolverét és a három zsebtolvaj közül az egyiket, aki meg akart ugrani, sulyosan megsebesitette. Időközben a rendőrök segitséget kaptak, a riadókészültség teherautomobilon percek alatt a helyszinére érkezett, szétoszlatta a tömeget és a három zsebtolvajt bevitték a rendőrségre.

— **Készül az osztrák amnesztia.** Bécsből jelentik: A nemzeti tanács keddi ülésén nyujtotta be a kormány az amnesztia-törvényjavaslatot az osztrák köztársaság megalapitásának tizéves jubileuma alkalmából. Politikai körökben ugy tudják, hogy a kegyelem ki fog terjedni politikai vétségek esetében nem csupán a büntetésnek magának, hanem a jogi következményeknek elengedésére is és általában minden vétségre és kihágásra, amelynek nem nyerészkedési vágy volt a mozgatója. Az amnesztia különös tekintettel lesz a fiatalkoru elitéltekre.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Vinkov Sztevánt a szuboticai törvényszékhez, Jelics Sztevánt a szuboticai járásbirósághoz, Nikolics Kosztát a kovasicai járásbirósághoz és Blazsevics Márkót a szuboticai ügyészséghez irodatiszteknek nevezte ki.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint az időjárásban lényeges változás nem várható.

— **Áthelyezés.** Noviszadról jelentik: Az igazságügyminiszter Damjanovics Dusán noviszadi államügyészt a noviszadi főügyészséghez rendelte be szolgálattételre.

— **Kokaicsempészeket fogott el a ljubljanai rendőrség.** Ljubljanából jelentik: A rendőrség a napokban az egyik éjszakai helyiségben tettenért egy jólöltözött embert, aki a vendégek között grammos és félgrammos csomagolásban kokaint árult. A veszedelmes mérget száz dinárért adogatta el grammonként, amikor egy detektív lépett hozzá és letartóztatta. A kokainkereskedőt beszállitották a ljubljanai rendőrségre, ahol kihallgatták. Kihallgatása során az ismeretlen bevallotta, hogy a kábitószert rendszeresen csempészte Ausztriából két társa segitségével, akiket szintén megnevezett. A csempészek lakásán házkutatást tartotak és több mint három kilogramm kokaint foglaltak le.

Kurtizán

a Városi Mozi csütörtöki müsora

John Barymore és Dolores Costello val

— **Félperces forgószél tombolt London egyik negyedében.** Londonból jelentik: A londoni City egy részében hétfőn este kilenc óra után hirtelen rendkivül erős forgószél támadt. A vihar alig tartott fél percig, de e rövid idő alatt is többszáz ablaküveget tört be és száznál több cégtáblát hajitott az utcára. A tetőkről a szél lesodorta a kéményeket és cserepeket. Több járókelőt a vihar ereje földhöz vágott. A levegőben papirdarabok, kalapok, koromfelhők kavarogtak. Az egyik ház tetejét egészen leszedte a szél. Egy kávéházban a vihar feltépte az ajtókat, ledöntötte lábukról a folyosón tartózkodó alkalmazottakat és két nagy kinai diszvázát földhöz vágott. Egy másik vendéglőben a szélroham lerántotta az asztalokról az abroszokat a felrakott tányérokkal együtt és kormot zuditott a vendégekre. Az omnibuszok a nagy szélben ugy inogtak, mint a nyilt tengeren járó hajók. Figyelemreméltó, hogy ugyanebben az időben London egyéb részeiben csupán erős eső volt és a szél ereje nem volt nagyobb a normálisnál. Az eddigi jelentések szerint a vihar következtében mindössze egy férfi és egy asszony sebesült meg.

— **Öngyilkos lett egy gazdag turjai földbirtokos felesége.** Noviszadról jelentik: Tragikus öngyilkosság történt Szrbobránban. Zelenszki Áca turjai földbirtokos huszonnyolc éves felesége, született Kisdobranszki Peska szülei lakásán borotvával elvágta a nyakát. Mire a segitségül hivott orvos megérkezett, a szerencsétlen asszony már meghalt. A fiatalasszony tettét családi okból követte el.

— **Sikkasztásért elitélt béres.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék kedden tárgyalta Mileticski Milorád szilbási béres bünügyét. Mileticskit sikkasztással vádolták, mert a gazdája megbizásából eladott egy tehenet, de az árával nem számolt el. A biróság hathavi fogházra itélte.

— **Tizévi sulyos börtönre itélték egy gyilkos mezőőrt.** A mitrovicai törvényszéken most tárgyalták Nikolajevics Nedeljko jaskai mezőőr bünügyét. Nikolajevics nyolc évvel ezelőtt eladta fél hold földjét Bugarszki Mária hetvenéves asszonynak, aki száz dinár foglalót adott. Abban állapodtak meg, hogy a vételár többi részét a ház átirásakor fizeti meg a vevő. Nikolajevics azonban huzta-halasztotta az átirást és a foglalót sem akarta visszaadni, ami miat többször veszekedésre került a sor az asszony és a mezőőr közt. Egy napon Nikolajevics ittasan, éjnek idején behatolt Bugarszki Mária kunyhójába és ott rövid szóváltás után rálőtt az asszonyra, aki meg is halt. A biróság a gyilkost tiz évi sulyos börtönre itélte.

— **A vajdasági történelmi társulat ülése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági történelmi társulat igazgatósága hétfőn este Sztanojevics Sztanoje beogradi egyetemi tanár, a társulat elnökének elnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését. Az ülésen többek között elhatározták, hogy átirnak az oszijeki tartománynak, hogy bocsássa a társulat rendelkezésére a világháboru alatt az internációban meghalt szerémségiek névsorát és az internálás okát. Elhatározták, hogy a társulat közlönyének következő számát jövő év februárjában fogják kiadni.

— **A szerémségi gazdasági egyesületek küldöttsége a pénzügyminiszternél.** Noviszadról jelentik: A szerémségi gazdasági egyesületek hétfőn küldöttséget menesztettek dr. Szubotics Nikó pénzügyminiszterhez, a pénzügyigazgatóságok uj hatáskörének beosztása kérdésében. A küldöttség kérte a pénzügyminisztert, hogy adjon helyt a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamarának e kérdésben beterjesztett kérvényének, vagyis, hogy az irigi, pazovai, rumai, iloki járásokat, ugyszintén Petrovaradin, Szremszkikarlovci és Szremszkamitrovica városokat csatolja a noviszadi pénzügyigazgatóság hatáskörébe. Dr. Szubotics pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy eleget tett a fenti kérelemnek és hogy a már kijelölt rendeletet ilyen értelemben ki fogja igazittatni.

— **Uj birák.** Noviszadról jelentik: Szimics Boriszláv palánkai járásbirósági jegyző és Vladics Vladimir kikindai törvényszéki jegyző kedden a noviszadi felebbviteli biróság biróvizsgáztató bizottsága előtt sikerrel letették a birói vizsgát.

— **Véres verekedés Kiszácson.** Noviszadról jelentik: Hlinka Jankó kiszácsi földmüves és fia hétfőn éjjel összeverekedtek Szugyi Jankó földmüvessel, akit késsel összeszurkáltak. Szugyit beszállitották a noviszadi kórházba, a szurkálók ellen pedig megindult az eljárás.

— **Két öngyilkosság ugyanabban az órában.** Zagrebból jelentik: Hétfőn délután hat órakor két öngyilkosság történt Zagrebban. A Boskovicseva ucca 46. számu házban levő szobájában átlőtt halántékkal holtan találták Fuchs Walter huszéves magánhivatalnokot. Az életunt fiatalember bucsulevelet hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy nyomasztó anyagi gondjai elől menekült a halálba. Fuchs, aki az egyik zagrebi részvénytársaságban kezdő hivatalnok volt az érettségi után az egyetemre szeretett volna járni, ehhez azonban nem voltak meg a szükséges anyagi eszközei és igy kénytelen volt állást vállalni. A kezdő fizetés — mint irta — nem volt elég ahhoz, hogy emberhez méltóan élhessen, és ezért nem látta célját és értelmét az életnek. Holttestét beszállitották a hullaházba. — A másik öngyilkosság ugyanebben az időben történt a nyilt utcán. Zagreb egyik legforgalmasabb pontján az Akadémia téren a járókelők egy jólöltözött leányt találtak, aki sikoltozva és görcsökben fetrengve hevert a járda szélén. A leány, aki kezében egy üres üveget szorongatott, mielőtt az orvosi segitség megérkezhetett volna, kiszenvedett. A helyszinre kiszállt rendőri bizottság megállapitotta, hogy a leány nagymennyiségü veronált vett be. Az öngyilkos leánynál semmiféle irást nem találtak és még személyazonosságát sem sikerült megállapitani. A nyomozás megindult.

Vétkezik maga ellen, ha nem nézi meg a

Kurtizánt

a Városi Moziban — csütörtöktől

— **Megkezdődtek a vizvezeték épitési munkálatai Banjalukán.** Banjalukáról jelentik: Banjalukán megkezdték a vizvezeték épitési munkálatait. A vizet a várostól huszonhét kilométer távolságban levő ötszáz méter magasan fekvő forrásból vezetik. A munkálatok előirányzott költségvetési összege huszonötmillió dinár.

— **Orvosválasztás a szuboticai munkásbiztositó pénztárban.** A szuboticai kerületi munkásbiztositó pénztár igazgatósága az e hó 23-ikán megtartott ülésén töltötte be az ujonnan szervezett röntgen-specialista orvosi állást. Az állásra igen sok pályázó reflektált, akik közül az igazgatóság nagy szótöbbséggel dr. Hermann Károlyt, az ismert tudós röntgenológust választotta meg.

— **Betörés egy beogradi cipőüzletbe.** Beogradból jelentik: Hétfőre virradó éjjel vakmerő betörés történt Beograd központjában. Ismeretlen tettesek betörtek a Prizrenska uccában levő Jankovics-féle cipőkereskedésbe és onnan nagyon sok cipőt és bőrárut vittek el. A betörők az üzlethelyiség udvarra nyiló kis ajtaján keresztül jutottak be a helyiségbe és hosszu ideig zavartalanul dolgozhattak, ugyhogy idejük volt minden áruló nyomot eltüntetni. A rendőrség a vakmerő betörők kézrekeritésére nyomozást inditott.

— **A zagrebi csekkcsaló nem szerkesztette a horvát Sasszervezet lapjait.** A Bácsmegyei Napló közölte, hogy a zagrebi rendőrség csekkcsalások miatt letartóztatta Markovics Ferencet, volt szerzetest és egyetemi hallgatót, akiről zagrebi tudósitás alapján megirtuk azt is, hogy egy időben szerkesztője volt az Orlovska Straža és az Orlovska Misao cimü katholikus lapoknak is. Most annak közlését kérik, hogy Markovics sohasem szerkesztette ezeket a lapokat, csupán munkatársnak ajánlkozott, de nem vették fel.

— **Árlejtést irnak ki az apatini halászati jog bérletére.** Beogradból jelentik: Szubotics Nikola pénzügyminiszter Racics Szima szombori képviselő intervenciójára az apatini halászok régi sérelmét orvosolta. Az állami halászatot ugyanis azelőtt a beljei uradalom bérelte, később pedig, amikor az uradalom állami kezelésbe került, tovább is az uradalomé volt a halászati jog. Az apatini halászok csak mint albérlők szerepeltek és a kifogott halak után százalékot kaptak. A százalék megállapitása körül mindig nagy ellentétek voltak a halászok és az uradalom, illetve a halászati központ közegei között, akik a rendes napi árnál jóval olcsóbbra becsülték a kifogott halmennyiséget és a halászok csak ezután a kisebb összeg után kaptak százalékot. Szubotics Nikola pénzügyminiszter most Racics Szima intervenciójára rendeletet adott ki, amelyben ugy intézkedett, hogy az állami halászati jog bérletére árlejtést tüzzenek ki és azon a halászok is résztvehetnek. Valószinü, hogy a halászok konzorciuma fogja kibérelni a halászati jogot.

— **Mikor a gazda nem tudja a kocsisa nevét.** Sztaribecsejről jelentik: Pece Péter sztaribecseji lakos rövid idővel ezelőtt kocsisnak fogadott fel egy bánáti származásu negyven év körüli embert, akinek csak a keresztnevét tudta. Az uj kocsis vasárnap gazdája távollétében befogott gazdája kocsijába, megrakta buzával és elhajtott. A hütlen kocsist a rendőrség keresi.

— **Dubrovnikba szállitották az öngyilkos Matijevics kapitány holttestét.** Noviszadról jelentik: A mult pénteken öngyilkos lett Matijevics Vladimir tengerészkapitány holttestét kedden délelőtt tizenegy órakor szállitották Dubrovnikba, ahol a családi sirboltban fogják elhelyezni. Miután a holttestet a Nikolajevszka 6. számu gyászházban beszentelték, a menet katonazenével az élén a város főbb uccáin keresztül a vasutállomásra ment, ahol a koporsót elhelyezték a vagonba. A vasutállomáson Matijevicstől tiszttársai bucsuztak el.

— **A felfordult szénásszekér agyonnyomott egy gyermeket.** Apatinból jelentik: Az Apatinnal szomszédos Karavukovó községben Birlaj József jómódu gazda kocsija szénáért ment ki a határba és a kocsis magával vitte a gazda kilenc éves János nevü fiát is. Visszajövet a lovak megbokrosodtak, a szénával telt kocsi felborult és a gyermek, valamint a kocsis a széna alá kerültek. A kisfiut holtan hurták ki a széna alól, a kocsis sulyos belső sérüléseket szenvedett.

— **Pusztitó tüz Sztapáron.** Sztapárról jelentik: Besznilov Dusán sztapári dobrovoljác házában kedden délelőtt tüz ütött ki, amely igen gyorsan terjedt.

Amerika legszebb nője és férfia a

Kurtizán

két főszereplője Dolores Costello és John Barymore

Miután Sztapáron nincs tüzoltóság, a szomszéd községekből kértek sürgős segitséget. Először a doroszlói magyar tüzoltók érkeztek meg, ekkor azonban a lángok már átcsaptak két szomszédos házra is és a doroszlói tüzoltóság a nagy szélben csak két órai megfeszitett munka után tudta a tüzet lokalizálni. Közben megérkezett a szombori, apatini, karavukovói, bresztováci és priglevica-szveti-iváni tüzoltóság is, amely segédkezett az oltásnál. Besznilov háza teljesen a lángok martaléka lett és a két szomszédos ház teteje is leégett. A vizsgálat megállapitotta, hogy a tüzet gyufával játszó gyermekek okozták.

— **A vajdasági nyugdijasszövetség központi vezetősége** november 4-ikén délelőtt 9 órakor tartja rendes negyedévi választmányi gyülését I. kör, Kumičićeva-ucca 8. szám alatt. A gyülésre a vezetőség meghivja az összes tagokat.

— **Adományok a sztaribecseji tüzoltók motorfecskendőjére.** Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji önkéntes tüzoltótestület ötvenéves jubileuma alkalmából gyüjtést rendeztek egy motorfecskendő beszerzésére. A motorfecskendőre, amelyet a testület a napokban rendelt meg, ujabban a következők adakoztak: Szerb hitközség, Polgári Segélyszövetkezet, Bácstiszamelléki Takarékpénztár, ifjabb Gerber Nándor 1000—1000 dinárt; Sztaribecseji Ipartestület, Petrányi Ferenc, Nagy József, Jung Antal, Zsivkov Deján 100—100 dinárt; Vécsey Géza 50, N. N. 10 dinárt. Az iparos olvasókörrel rendezet szinielőadás jövedelméből 1598 dinárt kapott az önkéntes tüzoltó testület. A szinielőadás alkalmából felülfizettek: Dr. Nagy Sándor 100, Schlarb Frigyes 80, Radoszavljevics Vladimir 30, Dancsó Károly 10 dinárt. A gyüjtés eddigi eredménye 14.656 dinár.

••

Ma este nagy nyulvacsora a Bárány-étteremben.

Komlótermelők ankétja a komló értékesitése érdekében. Noviszadról jelentik: A vajdasági komlótermelők szövetségének igazgatósági tagjai kedden Beogradba utaztak, ahol a földmüvelésügyi miniszteriumban felkeresték az illetékes osztályfőnököket és informálták őket az idei, valamint a tavalyi komló kedvezőtlen áralakulatairól. Megállapodtak abban, hogy a vajdasági és szerémségi komlótermelők Noviszadon ankétot hivnak össze, ameleyn a miniszterium részéről megjelennek Sztojkovics Velimir és Gyurics Milán osztályfőnökök is. Az ankéten behatóan fognak foglalkozni a komló értékesitésének kérdésével.

— **Csalásért hat havi fogház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken kedden tárgyalták Cakó József temerini gazda bünügyét. Cakó átiratta földjét fiára, majd a földre, amelyet ugy tüntették fel, mintha még mindig az övé lenne, a Temerini Takarékpénztártól ötezer, Majoros Istvántól tizezer és Ocsiski Józseftől tizenhétezer dinár vett fel kölcsön. A biróság Cakót hat havi fogházra és négyszáz dinár pénzbüntetésre itélte.

— **Vasárnap ünneplik meg Olaszországban a Marcia su Roma ünnepét.** Rómából jelentik: Olaszországban nagy előkészületeket tesznek a fasiszta szervezetek a római bevonulás — Marcia su Roma — hetedik évfordulójának szokásos megünneplésére. A fasiszta párt főtitkára, Turatti nyilvánosságra hozta a római ünnepségek programját, amely szerint az ünnepségek Rómában október 27-ikén és 28-ikán lesznek. Ezalkalommal sehol sem fognak szónoklatokat tartani, csak Mussolini kiáltványát olvassák fel és ismertetni fogják. Október 27-én Rómában az ismeretlen katona sirján a fasiszta szervezetek elhamvasztják azt a 120 millió lirát érő olasz belföldi kölcsönkötvényt, amelyeket tulajdonosai a hazának ajándékoztak.

— **Tüz Szentán.** Szentáról jelentik: Kedden reggel hét órakor kigyulladt a Tóparton özvegy Schuber Endréné háza. Minthogy több lakó a földszinten még mélyen aludt, a kivonult rendőrök betörték az alsó lakások ablakait és igy ébresztették fel a mélyen alvó lakókat. A nagy szélben hamarosan leégett a háztető, a padlás és beomlottak a falak. A tüzoltóságnak sikerült a tüzet lokalizálni. A kár ötvenezer dinár. A tüz kéménytüzből származott.

Szenta város buzavalutában kapja a haszonbért. Szentáról jelentik: Száznegyven földnélküli földmives fordult a napokban kérvénnyel a városi tanácshoz és kérte, hogy a város birtokában levő kétszázhusz hold földet adják nekik bérbe. E földek közül hatvankét hold árterület, a többi védett helyen fekszik. A kérvényezettek azt kérték, hogy huszonöt évre adják ki nekik a parcellákat szőlő- és gyümölcsültetvénynek. A városi tanács és a gazdászati bizottság ugy határozott, hogy az árterületi földeket csak hat évre adja ki, a többit huszonöt évre. Holdanként a föld minősége szerint három-négy métermázsa buzát tartoznak a bérlők fizetni.

Pótvásár Sztaribecsejen. Sztaribecsejről jelentik: A sztaribecseji őszi országos vásár, amelyet október 14-ikén tartottak meg, a rossz idő miatt rosszul sikerült, amiért október hó 25-ikén pótvásár lesz.

— **Bicskával elvágta a nyakát egy horgosi gazdálkodó.** Szentáról jelentik: Radics János negyvenegyéves horgosi gazda hétfőn bicskájával átvágta nyakát és két órai szenvedés után meghalt. Az öngyilkosságot hozzátartozói nyomban észrevették, de már nem lehetett rajta segiteni. A mindig jókedvü, jómódu gazda öngyilkosságának oka ismeretlen. Tettét valószinüleg pillanatnyi elmezavarában követte el.

— **A népkonyha téli szükségletei.** A zsidó Nőegyletnek és Népkonyha-egyesületnek fokozott gondot okoz a népkonyha fenntartása a téli hónapok alatt és ezért felkéri a jószivü háziasszonyokat, hogy téli beszerzéseiknél gondoljanak a népkonyhára és juttassák el a népkonyhához természetbeli adományaikat.

Országos vásár Csantaviren. Csantavirről jelentik: A legközelebbi országos vásár november hó elsején lesz Csantaviren. A vásárra vészmentes helyről mindenféle jószág felhajtható.

— **Szenta város követeli a villanyárak leszállitását.** Szentáról jelentik: Minthogy a tüzelőanyag és a munkadij átlag husz százalékkal olcsóbb lett, a városi tanács felszólitotta a villanytelepet, hogy az áram árát tizenkét százalékkal szállitsa le. Az ipari áram ára hektowattonként hatvan para, a világitási áramé kilenczven para, egy uccai lámpa óránként harminc parába kerül. A villanytelep a közüzem céljaira felhasznált villanyáram árából hat, a magánfogyasztásra felhasznált áram árából négy százalékot hajlandó engedni. A villanytelep ajánlata esetén évi negyvenezer, a város követelése szerint évi százhuszezer dinárt takaritana meg a város. A villanytelep nyolc napi határidőt kap, hogy azalatt nyilatkozzék, hogy elfogadja-e a város követelését. A városi tanácsnak az az álláspontja, hogy a szerződés értelmében joga van a villanyáram árának leszállitására.

— **Késnek a vonatok.** A jugoszláviai vasuti forgalom az utóbbi években már teljesen normális volt. A dicsőség azonban ugylátszik, nem tartott sokáig s a menetrend, amely a vonatok érkezési és indulási idejéről tájékoztat, kezd egész illozorius olvasmánnyá válni, s az a megkopott fekete tábla, amelyen az állomásokon a portás iromba betükkel a késéseket jegyzi föl, egyre nyer jelentőségben s bővül tartalomban. Több órás késések vannak napirenden minden vonalon. Kedden délután a Beogradból jövő nemzetközi gyorsvonatról a szuboticai állomás fekete táblája két és félórás késést jelzett. A késésnek ezuttal kisiklás volt az oka, azonban kisiklás nincs mindig, késés azonban mindig van. Hogy normális időjárási viszonyok mellett miért van ez az abnormális késés, senki sem tudja. Egyesek szerint a vonatok azért késnek, mert az India—Beograd közti második vágány megépitésével bizonyos változásokat kell eszközölni a forgalmi berendezésekben, mások szerint pedig a késéseknek az az oka, hogy az államvasut rossz szenet használ. Laikus az okokat nem tudja bizonyosan, csak azt látja, hogy az egész forgalomra bénitólag hat ez az állandó késés, s csak azt tapasztalja, hogy már hónapok óta rendszeresen késnek a vonatok s senki sem tud, vagy nem akar ezen az állapoton segiteni.

Külföldi posta

San Francisconak körülbelül tiz éve van krematóriuma. A krematórium igazgatói ujabban rájöttek, hogy az alkalmazottak a halotthamvasztó helyiségben mellékesen pálinkafőzdét rendeztek be a maguk használatára. Annál a tüznél, amelynél elhamvasztják az elhunytakat, a derék alkalmazottak megfőzték a maguk pálinkáját.

*

Torontóban egy hétesztendős fiu a tizéves nénjével ötvendolláros csekket hamisitott oly ügyesen, hogy a bank azonnal beváltotta. A kapott összegen mütárgyakat vásároltak.

*

Newyorkból jelentik, hogy Chambersburgban (Pennsylvania) egy négyesztendős gyermek, Tommy Ruby, akinek édesanyja megtiltotta azt, hogy gyufával játszék, felállt egy székre, a szekrényből kivett egy revolvert, rálőtt az édesanyjára s ez szörnyet halt.

Mikor a kisfiut a rendőrtisztviselő vallata, igy szólt:

— Igenis megöltem őt s ujra megölném és — téged is megölnélek.

*

Az amerikaiak Európában nemcsak selyemharisnyát, fehérnemüt vásárolnak olcsó pénzen, hanem mütárgyakat is. Lassankint egész muzeumokat visznek ki titokban. Egy amerikai nemrégen megvásárolta Franciaországban a mariacelli kolostort. (Haute-Garonne.) Darabokban szállitotta ki az Ujvilágba és eladta Newyork városának tizenkét millió dollárért. A franciáknak mindössze kétezer frankot fizetett érte.

*

Seeburgeban éjfélfelé hirtelen megkonditották a vészharangot. Azonnal hatalmas tömeg verődött össze a városháza környékén, de senki se látta, ki harangoz. Nemsokára egy rongyos ember jelent meg. Megmagyarázta, hogy fázik, éhes s azért konditotta meg a vészharangot, hogy alamizsnát kérjen. A rendőrség letartóztatta.

*

Konstantinápolyban különös ujszülöttről beszélnek, aki tetováltan jött a világra. Jobb combján kék csillag látszik meg egy félhold. Az apa háza zarándokhellyé változott.

*

Londonban egy rendőr a Themze partján állott őrt, megpillantott egy szerencsétlent, aki bevetette magát a folyóba, hogy öngyilkosságot kövessen el. A rendőr segitségére akart sietni, de nem tudott uszni. Zavarában kivette revolverét, megfenyegette vele az öngyilkost, rákiáltott, hogy ha nem uszik ki azonnal, lelövi. Az öngyilkos ettől annyira megijedt, hogy sietve kiuszott a partra.

*

Madridban egy cirkuszi pénztárosnak el kellett hagynia pár pillanatra a pénztárát s mire visszajött, bankóinak hült helyét lelte. Az elefánt megette az egész bevételt.

— **A szuboticai tanitóképző uj igazgatója elfoglalta hivatalát.** Temerinác Dusán, a szuboticai tanitóképző ujonan kinevezett igazgatója elfoglalta hivatalát. Temerinác Dusán vajdasági származásu és a szombori tanitóképzőnek volt hosszu ideig tanára.

— **Halálos szerencsétlenség a titeli vasuti hid épitésénél.** Becskerekről jelentik: Halálos kimenetelü szerencsétlenség történt a titeli vasuti hid épitési munkálatainál. Német Sándor negyvenkilenc éves napszámosnak a fejére esett egy vasdarab, amely a fejét bezuzta, hátgerincét pedig ketté törte. A szerencsétlenül járt embert be akarták szállitani Becskerekre, de utközben meghalt. Felesége és három kisgyermeke siratja.

Dr. Singer Adolf belgyógyász elutazott. Visszaérkezését e helyen közölni fogja.

— **A Népkör diáksegélyző akciójának egy hizott sertés, Páter Vazul népkonyhájának huszonkét kiló felvágott jutott a Korhec-féle sorsolásból.** Korhec Gyula Rudics-uccai fióküzletében eszközölt sorsolást hétfőn délben teljesen lezárták. A kisorsolt ötven szám közül negyvenkettő tulajdonosa jelentkezett a nyereményért. Nyolc nyereményt nem vittek el és ezeket Korhec Gyula hentesárugyáros Páter Vazul népkonyhájának ajándékozta. A népkonyhának huszonkét kiló hentesáru, felvágott és virsli jutott. Ezenkivül az egyik nyerő nemes áldozatkészsége folytán a Népkör diáksegélyző bizottsága is részesült a nyereményekben, amennyiben Kiss Lajos földbirtokos, aki a százharminc kilós sertést nyerte meg, nyereményét a Népkör akciójának ajándékozta. A főnyereményt S. Ad. Engl gépkereskedő cég tulajdonosa nyerte és a szerencsés nyerő ötezerkétszáz dinárért adta el a tehenet és a borjut Holczer Bélának (Bene Sudarevićeva ul. 19). A többi nyereményeket a következők nyerték: Sefcsics Gézáné Vidovdanska ul. 23, Czibor Teréz Rudics ul. 4, Hugyec Jánosné Bajsai szőlők 549, Csóvics Ilona Prokesch-palota, Juhász János Sokolska ul. 2, Vujkovics József Laza Mamuzsicseva ul. 27, Wachsmann László Cseszka ul. 71, Juhász János Hranilevicseva ul. 44, dr. Szigeti Ciril Metod trg 5, Deutsch Imre Konrát D. D. cégnél, Nyisztor József Horgos, Kovács László Horgos, Vida István kenyérgyár, Siller Mihályné Novakanizsa, Tóth Gyula Sztipe Grgićeva ul. 17, Pörös Pál II. tuk, Kávai Géza Losinszka ul., Magas László Zrinski trg 22, dr. Roski Ivóné Szomborszki put 3, Juhász Sándor Paja Kujundzsicseva ul., ing. Freschewille, Ábrahám Imre Cara Lazara ul. 21, Bodrics N, Üveges György Gajeva ul. 63, Horacsek Városka ul. 9, Tikvicki János Plebanijska ul. 18, dr. Bruckné Preradovićeva ul., Bedzsula Miklós Paja Kujundzsicseva ul. 66, Szücs Sándor Zagorska ul. 17, Schwarz Béla Szentai ut 36, Nagy Illés Scotus Viatora ul. 5., Török Menyhért Milodanovicseva ul. 24, Fejes Illés Milos Obilics ul. 14, Szadecki Helén Sava Tekeli ul. 1., Marcikics Renija Pucska Kaszina, Gálfi György Carinarska ul. 13, Sós Pál Pozarevacska ul. 13. Két nyerő nem közölte nevét a nyeremény átvételekor.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserüvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a *Ferenc József* viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesiti magában. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

SZINHÁZ

A »Dr. Kohn« bemutatója Szuboticán. A szuboticai cionista szervezet vasárnap este mükedvelőelőadást rendez. Ez alkalommal Max Nordau világhirü drámáját, Dr. Kohnt adják elő a szombori zsidó ifjusági egyesület mükedvelői. Az előadás előtt dr. Klein György ügyvédjelölt ismertetni fogja Max Nordau irói munkásságát. Az előadást a Városi Szinház hangversenytermében tartják meg. Jegyek 40, 30 és 20 dináros árban Vig Zs. Sándor és Vig Lajos könyvkereskedésében már most előjegyezhetők.

Jurenjev vendégszereplése Kikindán. A kikindai izraelita nőegylet október hó 27-ikén este 9 órai kezdettel hangversenyt rendez, amelynek programján Jurenjev, a kitünő beogradi operaénekes is szerepel. A hangverseny iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

FILM

Cseka

A Lifka-Mozi uj filmje

Az orosz forradalom már majdnem ugyanolyan polgárjogot nyert a filmtémák között, mint a világháboru. Mind gyakrabban készülnek filmek, amelyek az orosz bolsevista forradalom egy-egy borzalmas jelenetét dolgozzák fel drámává és ez teljesen érthető is, hiszen az ezerszer feldolgozott témák utvesztőjében tántorgó film kapva-kap minden uj tárgy után. Hát még, ha az uj téma annyi izgalmas érdekességet kinál, mint az orosz forradalom! Hogy ezek a filmek többnyire tendenciózusak és tulzottan hangsulyoznak mellékes körülményeket, az müvészi szempontból nem von le semmit a film értékéből, ha az egyébként jó.

Ilyen érdekes forradalmi film a Lifka-moziban csütörtöktől kezdve szinrekerülő »*Cseka*« is. Csak első jelenetei játszódnak le Oroszországban, a forradalom idején, a további cselekmény már külföldön orosz emigránsok között bonyolódik, akik közé beférkőzik a Cseka egyik embere, egy gyilkos, állatias volt tengerész-forradalmár, hogy kikémlelje őket és ártalmukra legyen. Az emigránsok valóságos hajtóvadászatot rendeznek a szovjetmegbizott ellen, aki végül is vesztébe rohan. Ez a szerelmi történettel átszőtt forradalmi dráma sem mentes a tulzásoktól, azonban mégis figyelemreméltó, érdekes film. Erich *Waschneck*, a rendező meg tudja teremteni a forradalmi hangulatot, az izgalmas, fojtott légkört, amelyben ennek a drámának szereplői élnek és szuggesztiv erővel visz bennünket is a folyton fokozódó izgalmakba.

A »*Cseka*« Ufa-film és igy természetes, hogy minden szerepet kitünő szinészekre biztak. Felejthetetlen a gyilkos tengerész-forradalmárt megszemélyesitő Michael *Bohnen* alakitása. A legmüvészibb eszközökkel adja élethü portréját a véreskezü forradalmárnak, nemcsak maszkjával, hanem minden mozdulatával ugy elevenitve meg a forradalom félelmetes alakját, ahogyan az mindenkinek a fantáziájában él. Az orosz hercegnő szerepére alig lehetett volna megfelelőbb szinésznőt találni a finom és szenvedő Sury *Vernonnál* és mindmegannyi kitünően ellesett figurát visz a filmre Walter *Rilla*, Henry *Stuart*, *Paul* Ottó is. A szépen fotografált, izgalmas menetü film sikere épen érdekes cselekményénél fogva bizonyos.

(L. L.)

SPORT

A JNS. közgyülése leszállitotta a birói dijakat

Szubotica bajnoka a beogradi elsővel mérkőzik az országos bajnokságért

Megváltoztatták a 17. §-t

A jugoszláv labdarugó szövetség vasárnap megtartott közgyülése — mint megirtuk — minden eddiginél viharosabb lefolyásu volt és délelőtt kilenc órától, hajnali két óráig tartott. A közgyülés, azonkivül, hogy Zagreb és Beograd, valamint a köréjük csoportosult alszövetségi delegátusok összecsapásának szinhelye volt hasznos munkát is végzett és néhány nagyon fontos határozatot hozott.

Az első vihar az igazolóbizottságban tört ki, amelyben *Szegedinszki* Nesztor szuboticai főtitkár is helyet foglalt. A becsei Radnicski és a cetinjei »Lovcsen« sportklubok meghatalmazását megsemmisitették, mert kétszer adtak ki megbizást. Érvényesnek fogadták el azonban annak a beogradi alszövetséghez tartozó tizenkét egyesületnek a meghatalmazását, amelyeknek felvételi kérvényét a JNS igazgatótanácsa legutóbbi ülésén már nem intézte el. *Összesen háromszázöt meghatalmazást fogadott el az igazolóbizottság.*

A titkári jelentés során számos éles felszólalás hangzott el, ezek között nagy figyelmet keltett *Szegedinszki* Nesztor beszéde, amelyben a Szuboticát ért sérelmes intézkedéseket sorolta fel. Csaknem hat órai vita után a titkári jelentés százhuszonhét szavazatot kapott és miután ellene is ugyanennyien szavaztak, csak az elnök szavazatával fogadta el a közgyülés a titkári jelentést. Nagy vita folyt a pénztári jelentés körül is, amelynek különösen az országos bajnokság elszámolására vonatkozó részét kifogásolták. Végül is általános kivánságra kimondották, hogy az osztályozó mérkőzések deficitjét nem csupán az abban résztvett öt egyesület viseli, hanem a ráfizetést tizenöt részre osztották és igy a szuboticai alszövetség, valamint a SzAND mintegy kétezer dinárt fognak visszakapni a már kifizetett deficitből.

Ezután megválasztották a JNS uj vezetőségét. Elnök dr. *Pandakovics* Ante zagrebi orvos, Pandakovics szövetségi kapitány fivére. Alelnökökké választották *Kodzsicsot* (Beograd), dr. Painicset és Krcsevicset (Zagreb). Első titkár dr. Riboli, másodtitkár Brcsics, pénztárosok Zangl és Ferics lettek. Az igazgatótanács nagyjában nem változott és ismét megválasztották Szegedinszkit Szuboticáról.

Az inditványok tárgyalása során a legnagyobb érdeklődés a sokat vitatott tizenhetedik paragrafus sorsa iránt nyilvánult meg. Dr. *Hadzsi* Koszta noviszadi delegátus terjesztette elő az inditványt, hogy ezt a reakciós és igazságtalan paragrafust változtassák meg olyképen, hogy mindennemü határozathoz a jövőben egyszerü szótöbbség elegendő. Az inditvány körül késhegyre menő harc fejlődött ki, miután Zagreb ezzel a paragrafussal a szövetség székhelyének megtartását védelmezi. Végül is dr. Hadzsi javaslatát a szükséges kétharmad többséggel, kétszázegy szavazattal kilencvenhat ellenében elfogadták. A megváltoztatás mellett szavaztak Beogradon kivül Szubotica, Oszijek, Ljubljana és Szarajevó delegátusai, sőt több zagrebi kiküldött tartózkodott a szavazástól.

A magyar bojkott ügye is szóba került a közgyülésen, amely Szegedinszki és dr. Hadzsi Koszta felszólalásai után egyhangulág megállapitotta, hogy *az érintkezés megszakadásáért kizárólag a magyar szövetség, illetve annak egyesületei felelősek.*

A szarajevói delegátusok ismertették a közgyüléssel a JNS által feloszlatott ottani alszövetség gazdálkodását. *Pénztárkönyvekkel és egyéb okmányokkal igazolták, hogy az elmozditott vezetőség többezer dinárt osztott szét maga között különböző ajándékok cimén.* Ilyen ajándékokat kaptak *Koletics, Gavrilovics, Strausz* és az országszerte ismert *Feiver* szövetségi biró is, akinek *nősülési ajándék cimén hatszáz dinárt utaltak ki.* A közgyülés a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul ezeket az adatokat és megbizta a szarajevói alszövetséget vezető direktóriumot, hogy két hónapon belül folytassa le a vizsgálatot és a JNS ennek eredménye alapján járjon el a szabálytalanságok elkövetőivel szemben.

Általános kivánságként került a közgyülés elé *az országos bajnokság megváltoztatásának kérdése.* Hosszu vita után olyan megoldást fogadtak el, amely szerint *az osztályozó mérkőzéseket nem sorsolás alapján, hanem az egymáshoz legközelebb levő alszövetségek csapatai között irják ki. Az első mérkőzéseken, amelyek két fordulóból állnak, Zagreb első helyezettje Oszijekkel, Ljubljana a zagrebi második helyezettel, Beograd első helyezettje Szuboticával, Szkoplje Beograd második helyezettjével és Split Szarajevóval fog mérkőzni.* A mérkőzések anyagi elszámolására nézve megállapitották, hogy mindegyik csapat a saját költségén tartozik utazni, mig a mérkőzések bevételeiből öt százalékot a JNS, két százalékot az alszövetség, amelynek területén játszanak, kap, ezután a birói költségeket vonják le és az igy fennmaradt bevételt a két mérkőző csapat között egyenlő részben felosztják.

Nagy vita folyt a birói dijak megváltoztatásának kérdése körül is. Végül is a többség azt a határozatot hozta, hogy teljes egészében megszünteti a birói dijakról szóló jelenleg érvényben lévő szakaszt és helyébe iktatja a következőt: *A birói illetékeket minden alszövetség maga állapitja meg saját területére a birótestülettel egyetértésben.*

Kivételt képeznek Zagreb és Szubotica, amelyekre nézve a közgyülés megállapitja a birói dijakat. A szuboticai alszövetség területén a következő birói dijak léptek érvénybe:

Negyven dinár birói illeték, vidéki kiküldetésnél személyvonat, harmadosztályu utiköltség, hetven kilométeres körzetben, ezen kivül eső helyekre pedig másodosztályu utiköltség. Minden uton töltött vagy megkezdett tizenkét óráért *hetvenöt dinár költségmegtérités jár a birónak.*

A közgyülés utolsó pontja az ország különböző részeiről beérkezett amnesztia-kérvények elintézése volt. Szuboticáról *Besirovics, az SzMTC centerhalfja,* Szomborból pedig *Beljanszki, a Szoko játékosa* kérték *hátralevő büntetésük elengedését,* amit a közgyülés a többi kérvénnyel együtt *kedvezően intézett el.*

Az igazgatótanács kivizsgálja az általnácsülés ügyét

A famozus tanácsülés nem volt határozatképes és nem hivták össze szabályosan

A szuboticai alszövetség rögtönzött tanácsülésének ismeretes ügye és a Postás SC verekedésért letiltott két játékosának gyorsitott eljárással való felmentése egyre szélesebb hullámokat ver sportkörökben. A nem mindennapi eset a jelek szerint nem fog következmények nélkül elmulni az alszövetség felől és abból minden valószinüség szerint csinos botrány kerekedik. A nyilvánosság egyre nagyobb érdeklődéssel tárgyalja az ügyet, amit csak fokoz az, hogy keddre ujabb részletek derültek ki a hirtelenében összeszedett »igazgatótanács« munkájáról.

Megállapitást nyert, hogy a szombat esti rendkivüli ülést egyáltalán nem is hivták össze. Az összehivó ivet ugyanis *Sefcsics* Orga, az alszövetség adminisztrativ titkára szokta kiállitani, akit azonban Szegedinszki főtitkár Zagrebba való utazása előtt utasitott, hogy visszatértéig semmiféle intézkedést ne tegyen az alszövetségben és kifejezetten figyelmeztette, hogy hazatértéig ülést nem lehet összehivni. Szombaton délelőtt Mitrovics másodtitkár telefonon felhivta Sefcsicset és felszólitotta, hogy délután hat órára hivjon össze igazgatótanácsi ülést. Sefcsics a főtitkár utasitására hivatkozva közölte Mitrovicccsal, hogy ezt csak akkor tehetné meg, ha erre nézve az alelnöktől irásbeli utasitást kapna, hogy igy igazolja eljárását a főtitkár előtt. Mitrovics ezt tudomásul vette és kijelentette, hogy Majd *Gregorics* alelnök fog intézkedni. Miután azonban semmiféle intézkedés nem történt, az adminisztrativ titkár sem hivott össze ülést.

Azok, akiknek szükségük volt arra, hogy az igazgatótanács szombaton összeüljön, nem estek kétségbe amiatt, hogy legális uton nem lehet az ülést összehivni. Szombaton délután hat óra tájban hajtóvadászat indult igazgatótanács-tagok után, de annak ellenére, hogy egyet a borbélyszékből huztak ki, hatnál többet még igy sem tudtak hét órára előteremteni.

Az alszövetség helyiségében ekkor *Gregorics* alelnök, *Mitrovics* másodtitkár, *Bajics* pénztáros, valamint *Jovanovics, Braun* és *Nacsin* tanácstagok voltak jelen. Néhánynak közülük aggálya támadt ugyan amiatt, hogy az ülés nem határozatképes, mert ehhez legalább hét tanácstag jelenléte szükséges, végül azonban ezen a kis formahibán is tultették magukat és öt percnyi tanácskozás után felmentették a Postás-játékosokat.

Sportkörökben most a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek az ügy fejleményei elé és kiváncsian várják, hogy a legközelebb legálisan összeülő igazgatótanács milyen álláspontra fog helyezkedni a szombati ülésezéssel szemben. Főleg a Zagrebből hazatérő *Glavina* elnök és *Szegedinszki* főtitkár véleményét szeretnék tudni sportkörökben, ahol meg vannak győződve arról, hogy a két vezető funkcionárius vezetésével és tudtával ilyen sulyos szabálysértés semmiesetre sem fordulhatott volna el. A *Bácsmegyei Napló* munkatársa beszélgetést folytatott Szegedinszki főtitkárral, aki az érdeklődés középpontjában álló ügyről a következőket mondotta:

— A vonatban hazafelé hallottam először az igazgatótanács rögtönzött üléséről és annak határozatáról és mondhatom, hogy az első pillanatban a legnagyobb megdöbbenéssel gondoltam arra, hogy a szuboticai alszövetségben ilyesmi megtörténhet. Kijelenthettem, hogy az ügyet nemcsak szabálytalannak, de teljesen abszurdnak tartom és az igazgatótanács kötelessége lesz a könnyelmüen elkövetett sulyos hibát a legsürgősebben korrigálni. Erre már csak azért is szükség van, mert éppen a mostani közgyülésen is elismerő szavak hangzottak el a szuboticai alszövetség müködéséről és az ilyen esetek nemcsak a felsőbb fórum jó véleményét ronthatják le, de alkalmas arra is, hogy megrenditsék az egyesületek és minden komoly sportember bizalmát, az alszövetség iránt. Péntekre igazgatótanácsi ülést hivtam össze, amelynek feladata lesz ezt a kinos ügyet kivizsgálni és meg vagyok róla győződve, hogy olyan intézkedések fognak történni, amelyek alkalmasak lesznek a felizgatott kedélyek lecsillapitására.

Fuzionál két belacrkvai sportklub. A Belacrkvai Sport Egylet és a Belacrkvai Radnicski SC között tárgyalások vannak folyamatban a két klub egyesülése céljából. Ha a tárgyalások eredményre vezetnek, csak egy sportegylet lesz Belacrkván, miután a belacrkvai Szoko is megszüntette sportszakosztályát és játékosai részben a Radnicskibe, részben azonban a Sportegyletbe léptek be.

Belacrkvai Sportegylet—Radnicski 5:2 (1:0). A barátságos mérkőzés nem nyujtott nagyobb sportélvezetet. A nagy gólkülönbség nem volt hü kifejezője az erőviszonyoknak.

Bajmoki Radnicski—Bajmoki AC IB 1:0 (1:0). A Radnicskiből Tóth és Gál, az I. B-ből Romoda, Huth, Stausz, Belege tüntek ki.

ODZSACI

Szombori Sport—OSC 4:3 (4:1).

BEZDÁN

Szombori TK—Bezdáni SK 4:1 (2:0).

KÖZGAZDASÁG

Közvetlen tárgyalások

Jugoszlávia és Magyarország között a vasuti tarifa kérdésében

Szusákról jelentik: A nemzetközi vasuti tarifabizottság vasárnap ült össze Szusákon. Az ülésen igen fontos vasuti tarifaügyek kerülnek elintézésre. A bizottságban Jugoszlávia, Olaszország, Magyarország közlekedésügyi minisztériumainak és vasutigazgatóságainak a kiküldöttjei foglalnak helyet. A jugoszláv delegáció tagjai dr. Markovics Dragomir minisztériumi osztályfőnök, dr. Monfredo Iván, a beogradi vasutvezérigazgatóság titkára és dr. Bornár Béla, a zagrebi vasutigazgatóság titkára.

A nemzetközi tarifabizottság hétfőn a vitás kérdésekről tárgyalt. Kedden a Jadrán-szálloda nagytermében folytatták a tanácskozásokat, amelyen a jugoszláv-magyar közvetlen tarifatárgyalások megindításának lehetőségéről tanácskoztak. A megbeszélések ebben az irányban a legjobb mederben haladnak és remény van rá, hogy a közvetlen tárgyalások Jugoszlávia és Magyarország között a legközelebbi időben megindulnak.

A Közgazdasági Bank uj ügyésze. A szuboticai Közgazdasági Bank — Opšta Privredna Banka — igazgatósága legutóbbi ülésén az intézet ügyészévé dr. Lipozencsics Lászlót, a szuboticai jogásztársadalom képzett és szimpatikus tagját nevezte ki. A Közgazdasági Bank uj ügyésze fia dr. Lipozencsics Lázár ügyvédnek s komoly tudása, rokonszenves modora garancia amellett, hogy osztozni fog édesatyja népszerüségében.

Ló és szarvasmarhadijazás Szentán. Szentáról jelentik: A szentai gazdakörök már régebben elhatározták, hogy időnként jutalmazni fogják a legszebb és a legszakszerübben tenyésztett háziállatok tulajdonosait. Ilyen állatdijazást tartottak vasárnap Szentán. A zsüri elnöke Gyorgyevics Szlobodán polgármester volt, tagjai pedig Vuics Szávó a szerb Gazdakör, Novoszel János a magyar Gazdakör elnöke és Taranov Vaszilije járási gazdasági felügyelő voltak. A dijazott állatok tulajdonosai a következők: Őszszabó Péter, Göczö Imre és József (250—250). Vukov Andrija, Lálics Miladin, Göblös Miklós, Horti Ferenc, Hevér Károly, Göczö Imre, Hubert Mátyás, Vukov Vládó, Vukov Andrija, Szorcsik Sándor, Burány Pál, Huszák József, Vuics Szávó, Surányi János, Kincses János, Barsi Péter, Szemere András, Szemere Nándor, Bobán József, Matykó Illés, Kincses Pál.

Állatkiállitás Csantaviren. Csantavirről jelentik: A járási mezőgazdasági bizottság október hó 28-án tartja meg állatdijazással egybekötött kiállitását Csantaviren. A kiállitás iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Mérget vehet

rá, hogy a

PYRAM-nál nem talál jobbat!

PYRAM növényi paszta!

11753

TÁRCA

A kétszázéves ember Párisban

Irta: LAKATOS LÁSZLO

Az ifju lord Párisba érkezett. Nevelője társaságában. Az ifju lordot apja küldte tanulmányutra. Első állomás Páris. Első látogatás padlásszoba egy szük kis uccában a Szajna balpartján. Ez fontosabb volt, mint a Louvre és fontosabb mint Napoleon sirja. Mert ebben a padlásszobában lakott a kétszázéves ember. Öt látogatta meg az ifju lord.

Diák, kereskedő, szinész, ujságiró, ügyvédjelölt, lámpagyujtogató, hidőr, folttisztitó, dijnok, fényképész, házmester, pallér, cukorkaárus, házaló nagyjában ezek voltak azok a foglalkozási ágak, amelyekben a kétszázéves ember élete hosszu során át megfordult. Csupa békés polgári foglalkozás. Egy időben — III. Napoleon uralkodása alatt — fogtechnikus is volt.

Az ötödik emeleten lakott, de haladott kora ellenére is vidám volt. Talán azért, mert kitünő egészségnek örvendett, talán azért, mert mult mult héten szakitott kedvesével.

— Ő tizennyolc éves volt, én kétszáz. Százhatvankét év korkülönbség — ezt nem lehetett folytatni uram. Féltem, hogy nevetségessé válok. Elvégre nem magyarázhattam meg mindenkinek, hogy nem csal meg. És különben is nagyon lefoglal az üzlet. Uj pályára adtam magam. Mint tetszik látni mostanában madarakkal kedeskedem.

És rámutatott a kalickákra, amelyekben papagályok, kakaduk, stiglincek, kanárik, kolibrik, galambok, rigók, seregélyek, fülemilék, de néhány idomitott veréb is várta vevőjét. Ki türelemmel, ki harsány hangokkal, már amint az természetéhez illett. Valóságos őserdő itt az ötödik emeleten. Az ifju lordot nem érdekelte.

Az ifju lord jegyzőkönyvet és töltőtollat vett elő.

— Ön született...

És kétszázéves ember elmondta élete történetét.

— XV. Lajos korában születtem. Láttam Pompadurt, olvastam Voltairet és hallottam Mirabeaut. Végignéztem XVI. Lajos lefejezését. Robespierre, Danton, Marat, Saint Just, Couthon, girondisták, jakobinusok — valamennyire emlékszem. Konzulátus és direktorium. Napoleon. Mind az én időmbe estek. Én vagyok tanuja a királyságnak és a köztársaságnak, a rémuralomnak és a császárságnak. Marengo, Lodi, Jene, Wagram, mintha tegnap lettek volna. Mig a császár Moszkvában járt, a fogam fájt. Waterloo napján gyermekem született. A száz nap... A restauráció. XVIII. Lajos, a fehér terror és X. Károly, azután a juliusi forradalom. Mert X. Károlyt elüzték uram. Ha nem hiszi el nekem, megnézheti a Larousseban, de aki utána jött, Lajos Fülöp, a polgárkirály, jó uralkodó volt. Az ő idejében volt egy kis boltom a Szajna partján. Jól ment. Meg voltam elégedve Lajos Fülöppel. De meddig tartott? 1848, februári forradalom, második köztársaság és aztán a decemberi államcsiny. III. Napoleon. Mennyi kaland és háboru: akkor nősültem hetedszer. És azután a vég. 1870. Háboru a poroszokkal, hiszen tudja és azután uj forradalom Párisban és most a harmadik köztársaság nemrég a világháboruval:

Az ifju lord fáradtan tette le tollát.

— De hiszen ez szörnyü — mondta. — Mennyi háboru!

— Bizony — felelt az öreg — nem csekélység. XV. Lajos alatt kezdődött a lengyel örökösödési háboruval, akkor ugyan még csak kis gyerek voltam. De a többi szakadatlanul és szünetlenül, idehaza és külföldön. Európában és a gyarmatokon, szárazon és vizen, legutóbb már a levegőben is. Igaz, hogy egyikben sem küzdöttem, de uram a sok éhség, a sok izgalom, a sok drágaság, a sok papirpénz. A sok nagy ember! Mennyi ostrom és mennyi forradalom és mennyi ellenforradalom. És mennyi nagy ember! Hányféle államforma és kormányzási elv, csak a jó Isten tudná őket megszámlálni. Hányféle pénz, mennyi törvény. És az a sok politikai szónoklat és mondom, a nagy emberek Robespierre, Danton, a két Napoleon és... Mennyi dicsőség körülöttem és mennyi vér. Mennyi halott és...

Az ifju lord álmélkodva kérdezte:

— Egyet mondjon meg nekem. Hogyan tudta tulélni!... Akik annyi áldozatot követeltek Bourbonok, Bonapartek, Orléansok, császárok, királyok, köztársasági elnökök, tábornokok, miniszterek, Cézárok, tribunok, zsarnokok, forradalmárok... És ön!...

— Igen, uram. Én mégis élek. Engem meghagytak.

— De miért? Hogy lehetett?

— Nagyon egyszerüen, — mondta a kétszáz éves ember a padlásszobában és mosolyogva villogtatta meg fogait, amelyek épek voltak valamennyien — a dolog nagyon egyszerü. Cézár vagy republik, forradalom vagy ellenforradalom. Valamennyinek szüksége volt valakire. A közönségre. Az alattvalóra. Akinek megmutatták. Aki fölött uralkodhattak. Akinek szabadságot adhattak. És akitől a szabadságot elvehették. Akinek csinálhatták a történelmet. És aki megéljenezte őket. Mert én megéljeneztem őket. Egyformán a császárt és a tribünt, a trónt és a barrikádot. Valakinek csak kellett, hogy csinálják a dolgokat. Ha én nem lettem volna, ők se lehettek volna. De ők akartak lenni. És ezért hagytak meg engem is. Hogy ők lehessenek. Mind. Valamennyi.

*

Az ifju lord ezt tudomásul vette.

RÁDIÓ
Anód-batériákat
mindennemü
zseblámpabatériát
a leghiresebb németországi batéria- és elemgyár
SYSTEM ZEILER R. T.
BERLIN
gyártmányait szállitja az
S. H. S. vezérképviselet
„ELTA"
Beograd — Zmaja od Noćaja 13
Táviratcim: Elta Beograd
Képviselőket keresünk
1087

Nemes gesztenye
nagyban legolcsóbban beszerezhető
Ceizler Károly cégnél Subotica
0 46

Klienseink óhajára
minden szerdán közlünk köszönőlevelet a Figol-ról
Dr. Semelić gyógyszertár, Dubrovnik 2
Kötelességemnek tartom Önnel közölni, hogy a FIGOL kiváló hatást ért el nálam és betegségem majdnem teljesen megszünt. Idegeim már majdnem teljesen felmondták a szolgálatot, de az Ön orvossága azonnal megjavitotta az étvágyamat, sőt a hallásom is. Legyen szives és küldjön nekem még 7 üveg FIGOL-t.
Dolnja Dubrava, Muraköz.
Teljes tisztelettel
Kato Zinič
A fent felsorolt betegségeken kivül a FIGOL biztos gyógyszer még az emésztőszervek bármilyen megbetegedésénél, gyomor-, bél-, vese- és májbajoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és aranyérnél.
A FIGOL-t gyártja és postán utánvéttel küldi:
Dr. Semelić gyógyszertár, Dubrovnik 2
Ára: 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár, próbaüveg 40 dinár

Legjobb minőségü
ültetésre jól válogatott megbizható kitünő boros és omeg-
szőlőoltványok
kitartó amerikai alanyokon oltva, igen erős gyökérzettel, mérsékelt árban kaphatók.
Kérjen árjegyzéket.
Gyorgyevics Misa
szőlőoltványtelep-tulajdonos
Noviszad, Kiszácsi ulica 10
1009

Téli divatujdonságok
szövetek, téli kabátanyagok, flanellek stb. nagy választékban legolcsóbban kaphatók
BERGER GYULA
kézmüáruüzletében Subotica, Terezijina ulica 3.
2958

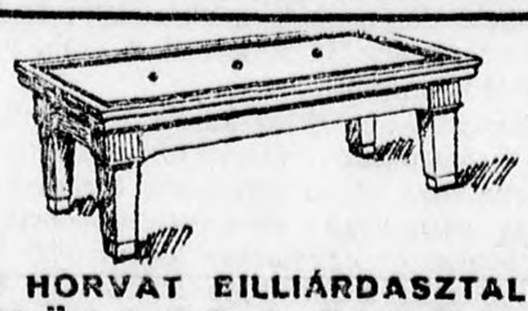

ELSŐ HORVAT BILLIÁRDASZTALGYÁR
MÜLLER I SINOVI
ZAGREB, Gundulićeva ulica 35.
7145

Iskolatáskák vászonból... 25 din. valódi bőrből 80 din.
Iskolamappák és aktatáskák valódi tehénbőrből..... 90 din.
Utazó-bőröndök és legmodernebb női ridikülökből óriási választék olcsó, leszállitott árak mellett
Schlager Henrik bőrön-, és bőráru specialistánál
Subotica, Aleksandrova ul. 1

KUGLI GOLYÓK
billiárddákó, mandinergummi, Lignum sanctum golyók
70 dinártól 150 dinárig
özv. Gerber Jakabnénál Subotica
B. Sudarevićeva ul. 32
3203

Ingyen fát nem adunk, ellenben 26 dinárért 100 kg-ként kaphat száraz hulladék I-a tüzifát házhoz szállitva Vujkovics J. és Társa cégnél

NYILT-TÉR

Özv. Veisz Györgyné szül. Kriszháber Teréz és gyermekei, Vermes József és Márton és az összes rokonság nevében fájdalomtól sujtva tudatják, hogy a legjobb férj, önfeláldozó apa és nagyapa

Veisz György

73-ik életévében hosszu kinos elhunytát.

Drága halottunkat f. hó 24-én ½3 órakor fogjuk (I., Paje Kulundžićeva ul. br. 3.) a gyászházból a szuboticai izr. temetőben levő családi sirboltban örök nyugalomra helyezni.

Legyen könnyü a hant poraid felett!

Az elhunytat siratják és gyászolják: **Vermes Lajos** és **György** unokái, **Kriszháber Simon** sógora, özv. **Kriszháber Adolfné** szül. **Hirschl Berta**, özv. **dr. Madarász Lipótné** sógornői. Számos rokon, jóbarát és ismerős.

Üzletünket a szemben levő házba (Pašićeva ul. 6 szám alá) helyeztük át.

„Tekstil"
Manufakturno skladište
Subotica

11129

A petlováci (Baranya-megye) tejszövetkezet *november hó 1-én egyévi időtartamra bérbeadja ottani tejcsarnokát.*

Közelebbi felvilágositások a Tejszövetkezet igazgatóságánál tudhatók meg. 11134

Nemes gesztenyét

szépet, egészségeset kicsinyben és vagontételekben legelőnyösebb árban szállitanak

HINKO SCHLOSSBERG I SINOVI,
GLINA

11052

Naponta garantált friss
I-a teavaj
Jugo-svico ementhali sajt
Gruyer-sajt
Francia roquefort-sajt
Olasz gorgonzola-sajt
Eidami sajt
Óvári sajt
Szalámi sajt
Ementhali krém (préselt) sajt
Boszniai trappista-sajt, Maria stern
Bánáti trappista-sajt
Szlovéniai trappista-sajt
Liptói turó
Sombori turó
Kvargli
Reggeli sajt (Frühstückkäse) és mindenféle belés külföldi dobozos csemegesajtok kaphatók

Trišić Tódor

tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmajerova ul. 22. Halpiac

Ne menjen külföldre lábbajával

mert **elcsóbban és jobban** készit bármilyen beteg v **fájós lábra cipőt**

Klein Jenő

ortopäd-cipész
Szubotica, barátok temploma során
Kivánatra helyben vagy vidékre házhoz megyek

Somborban

a Bácsmegyei Napló részére

hirdetéseket

Dr. Szántó Miklós

Apatini ut 46. vesz fel.
Telefonszám 841.

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig ünnepélyes bemutatója a legujabb UFA filmnek

CSEKA

(Titkos hatalom)

UFA világattrakció. — Személyek:

Zinaida hercegnő . . Suzy Vernon
Sajenko . . . . . Michael Bohnen
Eduard . . . . . Henry Stuart

A film szinhelye a leningradi Péter-Pál-erőd és a berlini szovjet külügyi hivatala

Van-e müvelt ember, ki ne olvasott vagy hallott volna Dekobra

Hálókocsik angyala

cimü regényéről és abban a **Cseka** hirhedt dolgairól?

A filmben nincsenek borzalmas részletek, csupán müvészi keretben szervirozza a svejci diplomata-szöktetés és a közelmultban halálra itélt Mendel Irma kivégzésének lehetőségeit

És mégis . . . Miképen történhet meg intelligens emberekkel, hogy elszöktetik? Milyen eszközökkel állitanak szerelmi csapdát, hogy halálos itéletük felé rohanjanak? Hogy dolgozik a terror?

A FÉRFI, A NŐ ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

41

Már fel is kelt és még mielőtt Géza felelhetett volna, meggyujtotta a szamovár lángját és édességeket tett az asztalra.

— Ugy-e, Géza, jóbarátok maradunk? — kérdezte.

— Őszinte barátja vagyok magának Lili ma is... De találkozni még sem fogunk egymással ezentul sem... Nem szabad találkoznunk...

— Miért, Géza — kérdezte csodálkozva a lány, — Hiszen nem haragszik rám?

— Oh, nem azért — felelte Dér. — De még sem találkozhatunk... Hosszu időre volt szükségem, amig bele tudtam nyugodni abba, ami történt és ahhoz még nincs elég erőm ma sem, hogy szembenézzek a régi emlékekkel és ujra felszaggassam a friss sebeket... Ezt nem birnám...

— Hát szenvedett, Géza? — kérdezte Lili szánakozva, de mégis rejtett örömmel a hangjában.

— Minek erről beszélni? — tért ki a kérdés elől Dér.

Lili egészen közel ült hozzá és mélyen a szemébe nézve kérdezte mégegyszer:

— Szenvedett miattam? Oh, hogy sajnálom...

— Nagyon szenvedtem Lili...

— És most? — kérdezte a lány furcsa hangsullyal, még közelebb huzódva a férfihez. — Van már valakije, aki megvigasztalja? Mondja el őszintén, Géza, nagyon érdekel...

— Amióta maga elment Lili, — felelte komolyan Dér, — nincs számomra nő... Nem tudnek mást szeretni...

Lili meglepődve nézett a férfira.

— Igaz ez, Géza? — kérdezte.

— Igaz Lili... és most már talán megérti, hogy miért nem szabad nekünk találkoznunk... Félek, hogy nem tudnék csak a jóbarátja maradni...

A lány önkénytelenül távolabb huzódott Dértől és mind a ketten hallgattak... Lili aztán felállt, mert a szamovárban már forrt a tea és a párolgó ital már ott állt Dér előtt. A lány cukrot tett Géza csészéjébe és közben a mezitelen karja majdnem érintette a férfi arcát... Dér megint közelről érezte Lili bőrének friss illatát és a régi, ismert parfum is elbóditotta... A lány ott volt mellette kivánatosan és a férfi már nem látott mást, mint az izgató, mély kivágást a selyem pongyolán, amely látni engedte a keblek között sejtelmesen huzódó vonalat... A vére, a mely mindig is Lilit kivánta, vad lángra lobbant, a torka száraz volt valami tikkasztó, forró szomjuságtól és rá szerette volna vetni magát a szép fiatal testre, hogy leszaggatva róla csipkét és selymet, fájdalmas, kinzó vággyal vájja bele a fogait... Ujra a magáévá kellett volna most tenni ezt a siker és érvényesülés szolgálatába szegődött testet, ezt a gyönyörü, hidegen számitó lányt, egy utolsó, nagy fellobbanás lángjával elégetni és elégni... vagy aztán otthagyni, ugy ahogy egyszer ő hagyta el szó nélkül...

Lili furcsa tüzet látott fellobbani a férfi szemében, vad tüzet, amelyet már jól ismert és megszakitotta a csendet:

— Beszéljen valamit magáról Géza! Hogyan él, mit csinál mostanában?

Dért a lány közömbös szavai magához térítették érzékseinek tomboló forrongásából, amely már magával ragadta és amelynek már csaknem vakon engedelmeskedett... Riadtan figyelt fel a kérdésre és szédülve, zavartan válaszolta:

— Nincs semmi érdekes az életemben... Dolgozom...

— Mit ir most? — kérdezte Lili.— Mondja el, nagyon érdekel.

Dér Géza kelletlenül és felkavart érzéseinek hat ása alatt, rapszódikusan mondta el a lánynak majdnem kész filmzenáriumának tartalmát és beszélt a drámájáról is. Lili érdeklődéssel hallgatta és melegen mondotta:

— Őszintén kivánom Géza, hogy magának is sikerüljön minden ugy, ahogy szeretné. Ezzel legalább részben ki lenne engesztelve az én bünöm is, amit maga ellen elkövettem...

— És maga Lili? Mik a további tervei? — kérdezte Dér, aki nem szivesen beszélt magáról.

— Már hivnak más filmgyárakhoz — felelte Lili boldogan. — Ma az Ufától is kaptam már ajánlatot... Még magam sem tudom, hogy hová fogok szerződni. Azt hiszem mégis az Ufához. Uj filmjüknek, amelyhez hivnak, Párisban és a Rivierán készülnek a felvételei. Már csak azért is ezt az ajánlatot fogadom el, ha lehet...

— Páris... — sóhajtotta Dér a délibábos, csodálatos város felé, amely Lili szavaiból már olyan természetesen hangzott, mint a könnyen elérhető valóság... Ezzel a sóhajjal uj vágyak ébredtek benne és a lemondás mindenről való kényszerü lemondás megint lázadozott benne... Félt, hogy nem tud már soká uralkodni az érzésein, hanem erőszakosan megragadja a lányt és vad csókokkal fojtja belé a közömbös, udvarias szavakat... Érezte, hogy ennek nem szabad megtörténnie, hiszen ugy sem lehet már meg nem történtté tenni semmit és csak ujabb fájdalmak várnának rá... Nem volt tisztában most sem Lilivel és nem tudta, hogy miképen fogadná a szerelmes közeledését, de azt érezte, hogy a lány már nem lehet az övé, ugy mint egykor és irtózott attól, hogy mással osztozzék rajta... Felkelt, hogy meneküljön innen és ekkor, maga sem tudta, hogyan és milyen ismeretlen mélységekből, kitört belőle egy furcsa kérdés:

— Lili, engedje meg, hogy most én is kérdezzek valamit magától... Szerelmet érzett maga akkor, amikor az enyém lett, vagy csak az hajtotta akkor hozzám, ami most egy másikhoz? Szeretett engem, vagy csak szüksége volt rám?...

Ennél érthetőbben már alig lehetett volna feltenni ezt a kérdést, amellyel végleges magyarázatot akart Dér mindenre. Lili nem számitott erre a különös kérdésre és meglepetten bámult a férfira.

(Folyt. köv.)

Oglas

Oblasna Uprava Bolesničkog Fonda pri Direkciji Državnih Železnica u Subotici po odobrenju Gospodina Ministra Saobraćaja odlukom br. 1064/28. i odobrenjem Centralne Uprave Humanitarnih Fondova u Beogradu br. 1064/28. raspisuje ofertalnu licitaciju za kupovinu jedne zgrade za Železničku Centralnu Ambulantu u Subotici.

Za ovu licitaciju mogu se nadmetati samo oni reflektanti, koji imaju zgradu u sledećim kvartovima grada Subotice, ili u I. kvartu, ili na teritoriju VII. i VIII. kvarta unutra Zmaj Jovine ulica prema centru, ili na teritoriju VI. kvarta koju odgradjuje Trumbićeva i Preradovićeva ulica, ili na teritoriju IV. kvarta, koju ogradjuje Zagrebačka, Vilsonova i Harambašićeva ulica.

Zgrada treba da ima 15 do 20 soba.

Prednost imaju zgrade sa instalisanim vodovodom i električnim osvetlenjem.

Zgrada mora biti gradjena solidno i pokrivena sa crepom ili eternitom.

Ponude imaju biti taksirane sa 100 dinara a svaki njen prilog sa 2 dinara u taksenim markama, moraju biti u zatvorenoj i zapečaćenoj kuverti i adresirane na Oblasnu Upravu Bolesničkog Fonda pri Direkciji Državnih Železnica u Subotici Pukovnika Krupeševićeva ul. br. 2.

Na kuverti spolja ima se naznačiti »Ponuda k br 3766/28. za kupovinu zgrade za Centralnu Ambulantu«.

Uz ponudu treba priložiti nacrt zgrade, koji ima da sadržava sve dimenzije i kvadraturu svake po na osob prostorije, a po mogućnosti uz nacrt prilžoiti i presek zgrade sa kratkim tehničkim opisom.

Ponude se imaju dostaviti najduže do 24. novembra tek. god. do 12 sati pre podne Oblasnoj Upravi Bol. Fonda pri Direkciji Državnih Železnica u Subotici Pukovnika Krupeševića ul. br. 2. I. sprat soba br. 3.

Subotica, 18. oktobra 1928.

Iz kancelarije
OBLASNE UPRAVE BOLESNIČKOG FONDA
10985 Akt. broj: 3766/28.

KINTORNA

— Tetszik látni ezt a képemet. A borzalmas kinai háborut ábrázolja...

— Ennél borzalmasabbat még nem is láttam...

*

Két ur politikai vitát folytat.

— Vegye tudomásul, hogy az én politikai meggyőződésem sokkal tisztább, mint a magáé...

— Azon nem csodálkozom. Maga hetenként háromszor vált meggyőződést...

*

Világjárt ember jelent meg a szerkesztőségben. Valamikor, közvetlen a háboru után. csinált egy kis ballépést, ült is egy ideig, aztán külföldre utazott és bejárta az egész világot. Északafrikából vetődött most haza és felkereste néhány érdekes képpel egyik munkatársunkat, aki megkérdezte:

— No és hogy érezte magát odakünn?

— Minden nagyszerü volt, — hangzott a válasz — de *az arab-kosztot nem tudtam enni* és amiatt szenvedtem.

A hirlapiró csodálkozva nézett rá:

— Hogyan?! — mondta. — Hiszen maga itthon megszokhatta *a-rab-kosztot*...

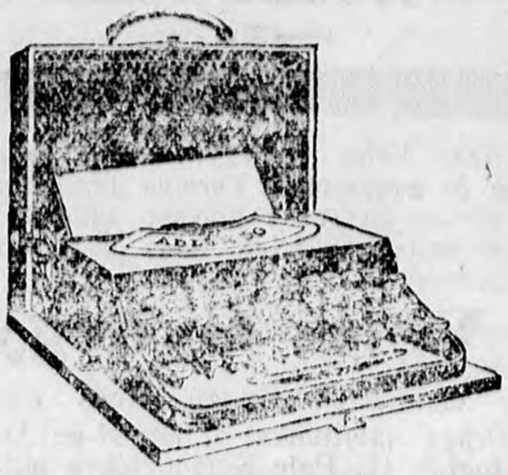

ADLER (30)
a legujabb és legtökéletesebb modellü
IRÓGÉP
irodai-, uti- és magánhasználatra
Eladás ré zletfizetésre is!
Vezérképviselet:
Ivan F. Schwarz, Beograd
Sremska ulica 5 — Telefon 33-88

— **Mester,** már ismét gyilkos szándéka van? Hisz igy kiirtja az egész familiámat!
— Igen, mert **szombaton, okt. 27.-én**
disznótoros vacsorát
kell rendezni **Hirt Pali** bácsi **ujonnan átalakitott vendéglőjében,** ahol kitünő fehér- és siilerborok, csapolt sör, előzékeny kiszolgálás és nagybecskereki **Boldizsár Pista** kitünő zenekara várja a jóétvágyu közönséget.

Hölgyeim!
A LEGUJABB PÁRISI DIVATUJDONSÁGOK
Szövet- Selyem- Szőrme- köpenyek
Szövet- Selyem- ruhák
a legujabb fazónokban legnagyobb választékban kaphatók
KOSTA M. JOVANOVIC
BEOGRAD,
Kralja Milana 76 (a LONDON-szálloda mellett)
1113

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyitása villany és kvarcfénykezelés, paraffin therapia
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539
1033

Ha KÖNYVSZAKERTORE lesz szüksége irjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 cimre

ARANYÉR ELLEN
ARANYÉR ARANYÉR

MERZ ARANYÉRSZÉRUM
A „Recto-Sero" automatikusan jut a betegség csiráinak helyére, gyorsan megszünteti az összes panaszokat (véglen viszketés, égés, fájdalmak) és e so vasztja az aranyeres csomokat. Kapható minden gyógyszertárban. 8231

2655
Subotica,
Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

INGYEN
14 napi svájci tartózkodás, utazás és 100 svajci frank zsebpénzt nyerhet, ha
Suchard
Milka Velma Bittra
csokoládét
eszik
Az uj prémiák már forgalomban vannak, de a régi bónok és albumok továbbra is érvényesek 5259
A nyerők neveit később közöljük

Kis Szent Teréz oltár
rendkivül szép kivitelü, 6 1/2 méter magas, müvészies festett képpel, dus faragásokkal, valódi catarin arannyal aranyozva, jutányos áron eladó 734
F. Bachinger aranyozó cég
Subotica, Bene Sudarevićeva ulica 34

Ingyen adunk egy elsőrendü női aranyórát mindenkinek, aki 10 darab zágrebi rokkantsorsjegyet ad el. A sorsjegyek száma 7660 és kisorsolásra kerül 8 automobil, 16 motorkerékpár, 90 kerékpár, 90 varrógép, 11 zongora, 90 darab hadikárpótlási kötvény, 2.500.000 dinár értékben. — Teljesen uj órát adunk, amelynek értéke 800 dinár darabonkint, amelyeket árverésen vettünk és igy módunkban van ezeket ajándékba adni. Hasonlóképen ingyen adunk egy elsőrendü női aranyórát bárkinek, aki 50 sorsjegyet és az óra értékének felét, azaz 350 dinárt küld be nekünk. Az órák hibátlan müködéséért irásbeli garanciát vállalunk. — A sorsjegyeket vagy bizományba küldjük, vagy utánvét mellett az órával együtt. — „UNION" K. D. BEOGRAD, KNEZ MIHAJLA 19

A PANTHEON MINDIG BEVÁLTOTTA AZ IGÉRETEITI

NEM MINDENNAPI AJÁNLAT, OLVASSA EL FIGYELMESEN!

Az élő irodalom mestereinek legujabb regényei:

A KIVÁLASZTOTTAK

(A Pantheon modern regénysorozata 15 kötetben.)

TARTALMA: A német, francia, angol, skandináv irodalom mai reprezentánsainak legujabb, legkiválóbb munkái, kitünő forditásban. Csupa ujdonság, amely most került először a magyar olvasóközönség elé.

KIALLITÁSA: Finom, fehér, vékony papir, éles nyomás. A vékony papir által elértük, hogy a könyv kellemesebben kezelhető. A kötés szolid kék angol vászon arany nyomással.

ÁRA: Olcsósági rekord! A terjedelmes kötetek félannyiba sem kerülnek, mint ugyanazon regények külföldi kiadásai. Minden kötet bolti ára füzve 24 dinár, kötve 36 dinár. De előjegyzés utján még ebből a szenzációs árból is hatalmas engedményt kaphat.

MEGJELENÉS MÓDJA: Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben:

1. HAUPTMANN: A Démon. (A német Wanda cimü kiadással egyidejüleg jelenik meg.) 2. KESSEL: A rongyos hercegek.	1928 November
3. WASSERMANN: A Maurizius-eset, I. 4. WASSERMANM: A Maurizius-eset, II.	December
5. GIDE: Pásztorének. — Isabelle. 6. WERFEL: Az érettségi találkozó.	1929 Január
7. CONRAD: Öregek és fiatalok. 8. SCHNITZLER: Teréz.	Február
9. MAURIAC: Sorsok. 10. WALPOLE: Harmer John pünkösdi királysága.	Március
11. H. G. WELLS: Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén. (Wells legujabb regénye.) 12. MEYRINK: A nyugati ablak angyala.	Aprilis
13. HAMSUN: Csavargók, I. 14. HAMSUN: Csavargók, II. (Knut Hamsun legujabb müve.)	Május

15. Eredeti magyar regény, az 1929. évi Mikszáth Kálmán-pályázat dijnyertes regénye.

KEDVEZMÉNYEK ELŐJEGYZŐK RÉSZÉRE: Aki karácsonyig a teljes sorozatot megrendeli, a köteteket

füzve . . . **19 dinár**

vászonkötésben . . . **28** „

KEDVEZMÉNYES ÁRBAN KAPJA.

A bolti ár majdnem 50%-kal magasabb. (A bolti ár füzve 24 dinár, vászonkötésben 36 dinár.) Az előjegyzés nem jelent anyagi megterhelést, mert havonta csak két kötet árát kell kifizetni. Ezen a kedvezményen kivül az előjegyzők

A SOROZAT 15-IK KÖTETÉT TELJESEN INGYEN KAPJÁK!

MEGRENDELŐLAP

T. Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

Subotica

Postafiók 43.

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK cimü regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

A nem kivánt módozat törlendő

- FÜZVE 19 dinár kedvezményes árban.
- KÖTVE 28 dinár kedvezményes árban.
- A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
- Minden elsején tessék két kötetet utánvéttel küldeni.
- A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknél.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Pontos cim: .....

Beográdban

Knjeginje Ljubice 5 sz. alatt

VIKING, ZAGREB

Philips-rádió Baltic-rádió

Hellesens batériák

kizárólagos képviseleteire

fiókot nyitott

10153

A legnagyobb suboticai

kölcsönkönyvtárban

Strosmajerova 16, Huspiac

25 dinár havi előfizetésért naponta cserélhet és 4000 kötet magyar, német, szerb és francia könyv közt válogathat 10520

ELONYOMDÁT

legmodernebb stilü rajzokkal és kellékekkel legolcsóbban szállit

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA

modern elönyomdaberendezési gyára

Relief-festéshez való festékek, porok és kellékek kaphatók

BUTORT,

épület-, portál- és üzletberendezést jutányos áron készit, mindenféle javitást és butorszállitást vállal

Rizsányi Pál

asztalos **Subotica**

V. I., Jugovićeva ul. 6.

(Kakas-iskola mellett)

11118

HÖLGYEK!

Tettek már kisérletet az

ORALGIJA GOLD CREAM

arctisztitószerrel, amely nemcsak védi az arcbőrt, hanem azt szappé, bársonysimává is teszi? Csak egyszer próbálja meg az

ORALGIJA GOLD CREAM

arctisztitószert, szappant és pudert

amely nappali és éjszakai használatra egyaránt alkalmas és felülmulhatatlan. Megrendelhető:

ENGLESKA DROGERIJA

Beograd, Vuka Karadžića 14.

UJ! 8787 UJ!

Szilvalekvár

Bab

Engros — Detail

SUGÁR MANÓ

Telefon 47

HÖLGYEIM!

Konkurrencia nélküli speciális onduláció, hajnyirás, festés, parókakészités, maszkirozás, minden hajmunka, manikürozés végett jöjjön **PAP ISTVÁN** okleveles női és szinházi fodrász üzletébe, I., Paje Kujundžića ul. 3 sz.

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 **SUBOTICA** Telefon 192

Zsinegek, gabonás és lisztes zsákok, vizmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhivjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállitva és a legolcsóbbak az egész környéken

Billiárd

dákó, golyó, mandinergumi, zöldposztó, Lignum Sanctum tekegolyók és babák a legolcsóbban beszerezhetők

Ehrlich J.

esztergályosnál, SOMBOR

Pariška ulica 1 8743

„VITREA"

táblaüveg, befőttesüvegek és az összes üveg- és porcellánáruk

Csak viszonteladóknak

Kereskedők legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása

Karlo Kopp

V. Bečkerek

Raktár: Külterület 3/d, a Geyer vendéglő közelében

Most van alkalma az államnyelvet könnyen megtanulni

Megjelent a legmodernebb rendszerü szerb-magyar nyelvkönyv. Irta Vujkovics Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállitja:

MINERVA R. T. könyvosztály

LIFKA-MOZI

Szerdán utoljára
HARRY PIEL
Férfi férfi ellen

Csütörtöktől ünnepélyes bemutató — 2 sláger!
Vajdaságban először!
CSEKA
Leningradi Péter-Pál erőd és a berlini szovjet külügyi hivatalának titkos részleteiből
Ördöngős fickó
EDY NELSON amerikai komikus bemutatkozása

A főtéren
üzlethelyiség
portállal november 1-re
kiadó
Cím a kiadóban

LEVELEZÉS

Nem jó egyedül jeligére levél van a kiadóban. 11197

HÁZASSÁG

Nősülés céljából megismerkednék intelligens, izr. vallású, szép, fess, feketehaju, fiatal leánnyal, kinek némi hozománya is van. Leveleket »Próbaházasság« jeligére a kiadóba kérek. 11190

Házasság céljából bánáti városban saját üzlettel rendelkező fiatal hentesmester 30 éven aluli leány vagy özvegyasszony ismeretségét keresi, kinek némi vagyona van és aki az üzletben is segitségére lenne. Ajánlatokat »Hentesmester« jeligére a kiadóba kérek. 11186

FOGLALKOZÁS

Ügynököket, bank ügyekbe felek látogatására könnyű és nagy keresetre felvesz Peić agentura Subotica, Cara Dušana 5. 11205

Szabómunkások, önállóan dolgozók, konfekció munkához azonnal felvétetnek. Sonnenberg i Drug, ruháaruház Subotica, Karadjordjev trg 9. 11201

Cukrászsegéd fiatal, önálló munkás azonnali belépésre kerestetik Percz cukrászda Vel Bečkerek 11208

Könyvelőt keresünk, ki a könyvelésben jártas és a szerb, német, magyar nyelvet irásban és szóban birja, gabonaszakmabeliek előnyben. Fleischer Testvérek, Bajmok. 11204

Mechanikust, aki kerékpár-, varrógép- és iró irógépmunkákban teljesen önálló, azonnali belépésre keresek. Irásbeli ajánlatokat kérek. Léderer Károly mechanikai szaküzlet, Veliki Bečkerek. 11180

Borbélysegéd, jó munkás, azonnal felvétetik. Bubihajvágó előnyben. Vidákovich József, borbélymester, Sombor, Flórián utca. 11174

Főmolnár, elsőrendü szakember, technikailag teljesen képzett, a modern őrlés minden ágában jártas, jelenleg egy 8 vagonos malom vezetője, egészségi okokból állását változtatná. Szives megkeresöseket Slavko Peternel, nadmlinar »Balkan« Mlin, Skoplje cimre kér. 11198

Fiatal cukrászsegédet keresek azonnali belépésre. Király Sándor cukrász, Feketics. 11147

Szoptatósdada azonnali belépésre ajánlkozik. Mernyák Józsefné, B. Topola, Szélmalom falu. 11194

Uraságí inas, soffőrnek is elmenne, állást keres azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 11202

Varrónő olcsón vállal kosztümvarrást 150 dinárért, mosóruhát 30 dinárért, fiuruhát 75 dinárért, nadrágot 20 dinárért, házhoz megy napi 30 dinárért. Cim a kiadóban. 11176

Ügyes varróleányok angol munkára felvétetnek. Facsar szabó, Paje Kulundžića 11. 11185

Fehérnemü-varrónő, aki paplan varrásban is jártas, november 1-re állást keres. Cim: Šumadijska ul. 6. 11178

Női kozmetikust, ki teljesen képzett, külföldi gyakorlata és oklevele van, keresek kozmetikai intézetem részére azonnali belépésre. Dr. Radovancsev Ljubomir orvos, Pancsevo. 11187

Utazó, a Bánátban elsőrangban bevezetve, saját autójával utazik, bármilyen cikkből képviseletet vállal jutalékra. Megkeresések: Bega-hirdető, Veliki Bečkerek. 11181

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és elmszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

KÉPES VASÁRNAP — TÁRSADALMI KÉPES HETILAP — Szerkeszti: CSUKA ZOLTÁN

VAJDASÁGI IRÁS — A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle — Szerkeszti: SZENTELEKY KORNÉL

A KETTŐ EGYÜTT: **52** OLDAL AZ ÁRA CSAK **5** DINÁR

A világ eseményei friss képekben a „Képes Vasárnap" minden számában

Sándor Pál: „Raszkolnyikov Szibériában" c. eredeti nagy regénye a „Vajdasági Irás"-ban .. ..

Minden vajdasági magyar legszentebb kulturkötelessége nyelvének továbbfejlesztése, a vajdasági magyar irókat támogatni!

»DAMA«
FEHERNEMÜ-SZALON
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Ajánl valódi lyoni selyemből készült hálóingeket, combinéket, ingbugyikat, **ajándéknak** alkalmas pijamákat, linon zsebkendőket, terítőket

Vas- és füszerkereskedőségéd, két gimnáziumi osztálylyal, 19 éves, beszél szerbül, magyarul és németül, szerény feltételek mellett azonnali belépésre állást keres. Dejan Kaplarski, Srbobran. 11133

Nevelőnőt keresek, aki egy hét és egy ötéves gyermeket elemi oktatásban részesiteni. Az államnyelv tökéletes tudásán kivül német vagy francia nyelv és zongora is szükséges. Vuics Szávó földbirtokos, Szenta.

VÁROSI MOZI

Hétfő—szerda
Nagy kettős müsor!
A KIRCHFELDI PAP
Társadalmi dráma. — Főszereplő: Wilhelm Dieterle
Tüzes vér
Főszereplő:
Tom Mix a cowboyok királya

Fiatal mechanikussegéd állást keres. Szabó Ferenc, Bezdán. 11132

Ügyes, megbizható gesztenye és maronitsütő leány vagy asszony azonnal felvétetik. Crnyakovičnál, az állomással szemben. 11157

Kifutófiu felvétetik. Antun Kramer i Drug. 11150

VÉTEL-ELADÁS

Kályhákat, használt, de jó állapotban, lehetőleg Meteort és fürdőszobaberendezést keresek megvételre. — Ugyanott két nagy gyermekágy eladó. Pašićeva ul 5. 11196

Perzsia bunda eladó, teljesen jókarban, alkalmi vétel. Goldstein szücsnél. 11172

Fajtiszta selyempincsi eladó. Frankopanska ul. 20. 11183

Patkania patkányirtószer doboza 15 dinár. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, továbbá a Torontói Agrárbanknál, Veliki Bečkereken. 9378

Gyümölcsfákat őszi ültetésre kiváló fajokban szállit Gallé Viktor városi kertész, Senta. Kérjen árjegyzéket.

Homokfutókocsi (Sandlaufer), kitünő állapotban, eladó. Grünwald ügynökség

Gesztenyét, valamint prima étkezési burgonyát szállitok minden mennyiségben. Előjegyzéseket, rendeléseket felvesz Josip Vikadović kereskedelmi-bizományi vállalat, Osijek I, Kolodvorska 34.

Mülábak

mükarok, gyógyfüzők, támgépek betegtoló-kocsik, Schönbrunnál, Szubotica, Paje Kujundžićeva 20. 3755

Kátránypapir tetőfedéshez kapható Barzel D. D, Subotica. 10807

Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves cséplőgép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátortelepp el, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukoricaszár-tépőgép eladók Megérdeklődhetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

8 HP fogaskerekes magánjáró és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány, 23 éves kitünő üzemképes állapotban, más vállalkozás miatt eladó. Felvilágositás: Agrikultura, Sombor. 10281

Torták husz dinárért, cukrászsütemény darabonként egy dinárért kapható. Keppert cukrásznál, Jelašićeva ulica 3. (Kiskápolna mellett.) 11031

Négy elsőrendü tenyészkoca, angolkeresztezés, 8 hónaposok, beoltottak, takarmányrépa, homoki rózsaburgonya eladó. Kolonits állatorvos. 11145

KÜLÖNFÉLE

Két utcai szoba emeletes házban belterületen kiadó. Irodának kiválóan alkalmas, lépcsőházi bejárat. — Cim a kiadóban. 11103

Különbejáratu szép butorozott szoba, Szenes-házban főbejárat mellett kiadó. Knez Mihajla ulica 18. 11039

Palicson három szoba, előszoba, fürdőszobás lakás, közel a villamos megállóhoz kiadó. Tudakozódni lehet Pressburger, Trumbićeva 6. I. emelet. 11029

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcspiac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Becskereken ottani fiókkiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

A legnagyobb férfi és női divatáruház Somborban, a szerb templommal szemben

Konyovics Gyura

tisztelettel értesiti a közönséget, hogy megérkeztek a legnagyobb választékban a következő őszi és téli kelmék. — A legujabb és legdivatosabb

férfi és női kabátszövetek
selymek és bársonyok
különösen szép
jutta-, plüs-, axminster- és argaman-szőnyegek
Óriási raktáramat bárki vételkényszer nélkül megtekintheti
Erősen mérsékelt árak!
1116[illegible]

Éljen a beretvált arc!
Éljen a konkurrencia!

Értesitem a m. t. közönséget, hogy a sulyos gazdasági helyzet ellenére modernül berendezett uri fodrászüzletemben

leszállitottam az árakat

és főleg fix ixetése osztályoknak akarok kedvezni, amikor **állami és városi tisztviselőknek egy bérletjegyet (10 számmal) 25 dinárért, jogászoknak és diákoknak pedig 20 dinárért adok.**

Mejandzsics Milán uri fodrász
Szubotica. Zenede épület

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Szubotica.